

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJEV NOVEMESTA

TUDIJSKA KNJIŽNICA
IRANA JARCA
VO MESECU

EVJE

Lastnika in izdajatelja: Okrajna odbora SZDL Novo mesto in Kočevje. — Izhaaja vsak petek. Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrletnica 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ali 3 ameriške dolari. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu, štev. 616-H-T-24.

Stev. 47-48 (298-299) Leto VI
NOVO MESTO, 25. NOVEMBRA 1955

Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Poštni predel: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave št. 127. Rokopisov ne vracamo. Tiski Časopisno-založniško podjetje »Slov« poročevalcev v Ljubljani. Za tisk odgovarja Franc Plevl.

Pod zastavo svobode in socializma

Praznico in veselo je v družini, ko ta ali oni čini slavi svoj rojstni dan. Kajti rojstni dan je v življenju lep spominski jubilej in važen mejnik. Kako praznico in veselo je še v veliki družini naših narodov, ko 29. novembra proslavijo in častijo svoj rojstni dan — rojstni dan nove Jugoslavije, svoje demokratične, socialistične države.

Res, nova Jugoslavija ni nastala šele 29. novembra 1943. Rodila se je že s prvim strelom partizanske puške usodenega leta 1941, ki je naznanih upor proti fašističnim zavojevalcem in revolucionarjem, ki naj do kraja pomete s starim, zatirskim, krivljenim, kapitalističnim družbenim režimom, z nazadnjaštvom, z zaostrostjo. Ta prvi strel je sprostil v globinah potlačenih duš in srčnih, odštevanini vobar, ki je pregnal mrakobo in razjasnil ozračje, prebudil zavest in moč ljudskih množic. Kljice nove Jugoslavije pa so vskrile in bristle že davno prej, razpredale korenine čedalje širše, navzite krvavemu zatiranju takratnih oblastnikov in njihovih žandarjev, navzite vsem glavnjačam in preganjanju. Veliki, plemeniti sinovi našega naroda, plamenec proletariata in v jarmu trpečih delovnih ljudi, so sejali med ljudstvom Jugoslavije seme novega časa, seme svobode, socialistizma, bratstva naših narodov, seme zmage. Pod čvrsto, žrtvijočo se voljo, pod budnim očesom Komunistične partije je to seme padalo v plodne, s trpljenjem, pa tudi s krvjo prepobrane zrude in zorelo za velike dneve. Naši narodi, naše množice so

bili zato pripravljeni, ko je napočil čas. Gnila skorumpirana borka nekdanjih oblastnikov, zatrilec in izjemalcev ljudstva, je v viharju upora in revolucije potonila ko kamen v najgloblje dno, vstal je pa nad rod s svojimi voditelji, zgrabil za puško, razvil in povzdignil zastavo borbe, se zgrmil okrog Partije, okrog Tita, se strnili v vseljudske, nemagljive Osvobodilne fronte. Zastava borbe, ki je zaplapala leta 1941, ni bila le napoved boja proti oblastnikom, ne le znamente boja za nacionalno in socialne

ji je začelo vladati ljudstvo po svojih izvoljenih predstavnikih. Zato upravičeno slavimo ta zgodovinski datum kot rojstno novo Jugoslavije in IL zasedanje AVNOJ v Jajcu, ki je ustanovilo novo državo, kot največje dejanje naše osvobodilne borcev. Posled v borbi s tujimi in domačimi oblastniki niso bile le partizanske enote, ne le Osvobodilna fronta — poslej se je borila nova država in partizanstvo je postalo organizirana vojaška armada. In narodi nove Jugoslavije so začutili, da se bliža

oblike politične in družbene ureditve, temveč so množice korenito spremenili, tudi nekdajna misijenja in poslovovanja. Kakor da je tudi čas novo in svet. Ta leta so odpavila stare načine in čedalje vidnejši in polnejsi postaja preorejen lik državljanja nove Jugoslavije, lik socialističnega delovnega človeka, ki preseča svet. Naš socialistizem je postal vzor, ki ga tuji narodi občudujejo in marsikje želijo posenmati. Delavski samoupravljanje, ki je tovarne in podjetja dala v roke njihovim pravim lastnikom, delavcem, je

dosej tolklo preobrazilo načine.

Da se kar premalo zavedamo. Gospodarska osamosvojitev, skrb za zdravstvo, za zaščito mater in otrok, za kulturni in prostovni razvoj, skrb za delavstvo itd., itd. — to so pridobitve, ki jih zmore le pravi socialistizem, izhajajoč v temeljek na volji ljudstva, kot je socialistizem nove Jugoslavije.

Ugled, ki ga naša država skupaj s svojim voditeljem Titom uživa v mednarodni politiki in v svetu sploh, je veliko spričevalo in priznanje novi Jugoslaviji, obenem pa krepka zavrnitev vseh domačih nergačev, ki nočejo uvideti, da vsega ni mogoče storiti in doseči čez noč in da je treba pri delu za skupno blaginjo tudi krepko poprijeti, in za marsikaj se potrepeti. In zapisniti si je treba, da marsikater narod, v boljših pogojih in v daljšem časovnem razdobju ni uspel doseči to, kar smo mi na razvalinah dosegli in zgradili v bore desetih letih.

29. november, rojstvo nove Jugoslavije, Dan republike, je velik, je slaven praznik vse družine jugoslovenskih narodov. Tudi naša Dolenjska, se tega zaveda in njeni ljudstvo ga dostopno pravljajo. Tudi Dolenjski ni bil lahko v teh desetih letih po osvoboditvi, ko je vstajala ne samo iz pustoši drugo svetovne vojne, temveč tudi iz svoje žalostne zaostalosti. Toda na hvalo njenim prebivalcem, ki so prizadeleni in z razumevanjem podpirali svojo ljudsko oblast in sodelovali z njo, sedaj lahko tudi Dolenjska ponosno pokaže svoje spremenjeno lice, svoj politični, gospodarski in kulturni napredok. Dolenjsko ljudstvo še v marsikorje orje ledino, se bije boj za divje in rast, toda temelji, ki so doseli postavljeni, so čvrsti, načelni in vredni. Dolenžani uspehi na vseh področjih ji zalažajo delo in trud, obenem pa so najboljše jamstvo za nove uspehe, za blaginjo in srečo prebivalcev tega prelepega dela naše nove domovine. Rojstvo nove Jugoslavije pred 12 leti je pomenulo že tudi kasnejše preorejenje Dolenjske in njenega človeka. Deset let svobode in socialistizma je dalo Dolenjski novo podob in novo vsebino. Dolenjsko ljudstvo to ve, zato s častjo slavi Dan republike. Hkrati pa časti tudi spomini vseh, ki so za novo Jugoslavijo, s tem pa tudi za svobodo in napredok dolenjskega človeka prelili kri.

V Mirni peči bodo na Dan republike

odprli novo postajo

Titom na čelu.

(Na slike: Maršal Tito med ljudstvom na železniški postaji Dobova lani 7. septembra)

Narodi Jugoslavije v desetem letu svobode še s posebnimi ljudstvom, ki je načelo našega ljudstva, našo misijo na svetega TITA, vođitelja, ki je s krepko in vlogo roko krmari mlado socialistično Jugoslavijo skozi vse težave in neurja zadnjih desetih let, povezan s svojim ljudstvom, kakor je ljudstvo povezano z njim. Ljudstvo, armada in Tito, to je skupni imenovalec za našo Jugoslavijo. Izredna gospodarska in obrambna moč naše države in zavidan ja vreden ugled, ki ga uživa v mednarodnem svetu, to so uspehi, ki smo jih dosegli v desetih letih svobode s tovarišem

Titom na čelu.

osvoboditev domovine — to je bila napoved boja vsemu staremu, napoved boja za popolno demokracijo jugoslovenskega ljudstva, za socialistizem, za demokratijo v čisto svobodno delovnega človeka.

Ze 1941 je ljudstvo vzel oblast v roke, že takrat je ljudstvo samo postalo oblast in onesmogločno tiste, ki so mu doslej kobilj tako žalostno usodo.

Toda 29. novembra 1943 je ta nova Jugoslavija dobila tudi svojo na zunaj pravno obliko kot demokratična država delovnega ljudstva. Takrat je tudi za mednarodni svet postala nova država, postala Nova Jugoslavija, ki

konec, da tej armadi sovražnik ne bo mogel dolgo kljubovati. Množice so dobile še močnejšo borbeno zavest, borba na bojnem črtah in zaledju je postala še bolj zagrizena, zastave revolucije in svobode se so dvigale čedalje više. Nekoč teptani delavški razred skupaj z delovnimi množicami se je viharno, nezačrdo kot plaz bližil dnevni osvoboditev.

In ko je maja 1945 zaslinil ta veliki dan, je prevzel naše narode nepoimenovan zanos in ponos. Saj se spominjam tistih velikih dni, ki bi bili včeraj, čeprav je že poteklo deset let. Ljudstvo je vstalo v svobodo. Borbe, križne, trpljenje — vse to ni bilo zmanj. Naši narodi so šli v ogenj, kot tisti pravilični arabski ptič, potem pa planili kot nov Feniks na dan in zasijali v soncu svobode, ki je žarela nad potki prelile krvi in solza.

Danajšči let je od velikega 29. novembra v Jajcu, deset let, kar je naša Jugoslavija svobodna. In kakor je bila včerastna doba naše borbe, tako je veličastnih teh deset let življenja nove Jugoslavije, teh deset let obnovne in graditve socialistizma. Da, veličastno razdobje, in težko. Nova Jugoslavija je stala sredi ruševin in voljnega pustošenja, in se sredi žalostne ekonomike dedične monarhije in protljudskega režima. Imela je skrite in očete sovražnike, doma in zunaj. Trile so jo gospodarske težave, priselje se je nesrečni informirilo. In vendar — pot neve Jugoslavije je šla nezvrdno naprej, kajti na Jugoslavija ni monarch, ni ta ali oni režim, naša Jugoslavija je ljudstvo s svojimi voditelji. Ljudstvo je bojevalo boj obnovne in socialistične graditve, zato je tudi premagalo vse ovire in težave, ki so se porajale doma, globo za pretnje zunanjih sovražnikov, odporno proti vsem pritiskom raznih sil, ki so nas hoteli streliti, in tudi upale, da bodo. Te sile so pozabile, da imamo budnega čuvanja — armado, in da ta armada ni samo neko vojaščino, ampak da je to ljudska armada socialistične Jugoslavije, ki bo nepremagljivo branila ne le moje naše države, temveč tudi pridobitve naše ljudske revolucije.

To požiravovanje, ta vnema množic, predanih svojim voditeljem, je rodila uspehe, ki so ob 10-letnici osvoboditve lahko ponos slehernega državljanu nove Jugoslavije. Nimamo same nove

vsekarak načelne gospodarstva izrazito agrarne Dolenjske najbolj zanimi, je vsekakor torej: kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijsko proizvodnjo, da bo koristila skupnosti in pomagala kmetu pri njegovem nadaljnjem razvoju.

S sredstvi, ki jih daje skupnost za dvig kmetijstva in za socialistične kmetijske obrate, bi že doslej morali tudi na Dolenjskem dosegči veliki več.

Kako postaviti pravilne oblike dela v kmetijstvu, kako zagotoviti večje uspehe v njegovem napredku in povečati kmetijs

Dr. Marjan Pavlič:

Nekaj značilnosti novega zakona o dedovanju

Krog oseb, ki imajo pravico do dedne zapuščine, s katerim zapustnik ne more oporečno razpolagati, takozvan nujni dedič, je nekoliko drugačen od kroga nujnih dedičev po prednjih predpisih. Predvsem je ta krog razširjen še na začinke, razen tega pa, pod določenimi pogoji tudi na brate in sestre, če so ti trajno nezmožni za delo in nimajo potrebnih gredstev za preživljivanje. Kot nujni dedič se upoštevajo tudi nezakonski otroci kot zapustniki potomci. Drugi zapustniki predniki razen staršev, t.j. zlasti babice in dedi, pa so izpadli iz kroga nujnih dedičev in so upoštevani le ob enakih pogojih kot zapustniki bratje in sestre.

Nujnim dedičem gre določeni del vseki stvari, vsake pravice, ki sestavljajo zapuščino. Venčar lahko oporočiti dolič, da bo nujni dedič svoj delež v določenih stvarah, pravicek ali denarju. Na ta način lahko zapustnik prepreči razkosovanje zemljišč, kar je v današnjih prilikah posebno važno zato, ker je obseg kmetijskih zemljišč omejen.

Poudarek na ohranitvi rodbinske skupnosti je določilo, da dobijo preživel zakonec in zapustniki potomci, ki so živeli z zapustnikom v istem gospodinjstvu, gospodinske predmete, ki so namenjeni zadovoljitev njihovih sedanjih potreb, kot so pohištvo in kuhišnja oprema, če ne gre za stvari večje vrednosti. Take predmete dobijo povrh svojega dednega deleža in tudi če ne dedujejo. Če gre za dediče, ki so živeli z zapustnikom v istem gospodinjstvu, pa niso zapustniki potomci ali zakonci, dobijo tako dediči gospodinske predmete namenjene za zadovoljitev vsakdanjih potreb, če jih zahtevajo, to pa ne račun svojega dednega deleža.

Načelo enakosti med dediči je posebej podprtjeno. Predvsem dobijo dediči istega dednega dela in iste kategorije zapuščino po enakih delih. Moški in ženske so pri dedovanju enakopravni. Zaradi načela enakosti so dolžni pravili vsi zakonci doliči vrateni v svoj dedni delež vse, kar so na kaščen koli način dobili od zapustnika kot darilo, pa tudi vilo. Vendar pa zapustnici dediči lahko odpušči dolžnost vračanja, če s tem niso prikrasili nujni dedič oz. njihovi nujni dediči. Doliči se ne vračajo v določni delež stroški za preživljivanje in njegovo obvezno šolanje, pač pa se lahko vračajo izdatki, kjer jih je imel zapustnik z nadaljnji nujnimi njegovim šolanjem. Sodisce doliči glede na okoliščine, ali naj se ti izdatki vračajo v koliko, upoštevajo zlasti stroške za šolanje in usposobljev drugih dedičev za samostojno življenje.

Zapustniki potomci, ki so načelo enakosti med dediči posebej podprtjeno. Predvsem dobijo dediči istega dednega dela in iste kategorije zapuščino po enakih delih. Moški in ženske so pri dedovanju enakopravni. Zaradi načela enakosti so dolžni pravili vsi zakonci doliči vrateni v svoj dedni delež vse, kar so na kaščen koli način dobili od zapustnika kot darilo, pa tudi vilo. Vendar pa zapustnici dediči lahko odpušči dolžnost vračanja, če s tem niso prikrasili nujni dedič oz. njihovi nujni dediči. Doliči se ne vračajo v določni delež stroški za preživljivanje in njegovo obvezno šolanje, pač pa se lahko vračajo izdatki, kjer jih je imel zapustnik z nadaljnji nujnimi njegovim šolanjem. Sodisce doliči glede na okoliščine, ali naj se ti izdatki vračajo v koliko, upoštevajo zlasti stroške za šolanje in usposobljev drugih dedičev za samostojno življenje.

Zapustniki potomci, ki so

živeli skupaj z zapustnikom in mu pomagali pri pridobivanju, imajo pravico zahtevati, da se jim iz zapuščine dolič del, ki ustreza njihovemu prispevku k povečanju vrednosti zapustniškega premoženja. Končno ima dedič, ki je živel ali pridobil skupaj z zapustnikom, pravico zahtevati, naj se mu postavi posamezne premične ali nepremične stvari s tem, da izplača ostale dedice v denarju. Sodisce ugodni zahtevku, če narekuje tak način delitve upravljena potreba. Tako daje zakon sodišču določeno možnost, da pravilno razdeli dedičino med posamezne sodiščne pri upoštevanju okoliščin posameznega primera.

FIDEJKOMISARIČNE SUBSTITUCIJE NI VEC

Takozvane fidejkomisarične substitucije, t.j. postavitev dedica svojemu dediču, ki je bila pri nas prej razširjena, novi zakon ne pozna več. Praksa zadnjih let je tako fidejkomisarično substitucijo odklanjala, ker je bil to očiten ostank feodalizma, s katerim se omenjuje razpolaganje s premoženjem. Fidejkomisarične substitucije, ki so že bile odrejene v oporokah, napravljenih pred uveljavljivijo zakona o dedovanju, niso veljavne in se steje, kot da jih ni (čl. 243). To pa seveda ne velja za primer, ko je bila zapuščinska obravnavna o zapustniku že končana in izdaja pravnomocna odločba o dedovanju.

Sededa pa lahko oporočitelj doliči v oporoki osebo, kateri gre dedičina, če doličeni dedič umre pred njim, če se odpovede dedičini ali če postane nevreden, da bi dedoval.

Zakon vsebuje tudi predpise glede pogodb o dosmrtnem preživljivanju, ki mora biti sestavljena v pisemni obliki in overjena po sodniku, kakor tudi dolžna o razvezti takih pogodb. Kot razlog za razvezto pogode o dosmrtnem preživljivcu se upošteva, če se razmerje med preživeljcem in preživljencem toliko skali, da postane skupno življenje nezmožno, ali pa če druga stranka ne izpoljuje svojih obveznosti. Ce pa se po sklenitvi take pogode razmere toliko spremenijo, da postane

Prvič so sestavljati kolekcijo novih spomladanskih vzorcev.

V bližnjih prihodnosti bodo začeli mesečno volno z 10 odstotnim

IMA VAŠ SOSED ŽA DOLENJSKI LIST? Ce si ga še vedno sposoja pri Vas, mu svetujte, naj si za 180 din na leto zagotovite redno prejemanje lista na svoj naslov! S tem bo tudi brezplačno nezgodno zavarovan.

Trgovsko podjetje "PREHRANA"

Novo mesto

ČESTITA VSEM DRŽAVLJANOM FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE, CENJENIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM K DNEVU REPUBLIKE!

Na zalogi imamo raznovrstno blago po nizkih cenah!

državljan, ki je pobegnil iz države, 'bi se izognil obsođbi za hujše kaz. dejanje, da bi se izognil obvezni vojaški službi ali da bi sovražno deloval proti naši državi, pa se do zapustnikev smrti ni vrnil v državo.

Zakon ni odredil, na kakšen način se kdo lahko huje pregrali zoper dolžnost preživljivat zapustnika, če ga je bil po zakonu dolžan preživljivati, kakor tudi tisti, ki ni hotel dati zapustniku potrebne pomoči. Neveden, da deduje, je tudi naša državljana, ki je pobegnil iz države, da bi se izognil dati zapustniku potrebne pomoči. Razen tega se smatra, da dedno nevreden naš

državljan, ki je pobegnil iz države, 'bi se izognil obsođbi za hujše kaz. dejanje, da bi se izognil obvezni vojaški službi ali da bi sovražno deloval proti naši državi, pa se do zapustnikev smrti ni vrnil v državo.

Zakon je primel tudi nekatera nova določila glede samega zapuščinskega postopka, kar pa v glavnem prizadene le sodišča.

Tudi za vprežna vozila veljajo predpisi

Pri Bučni vasi se je zgodilo 12. septembra leta lažja prometa nezgodilo. Po cesti od Triske gore do vasi v Lepiški dolini, s parom Rudolf Drenik iz Bratčic. Na neglednem odsekcu ceste mu je nenasledoma privedel sprost traktor podjetja PIONIR Marjan Hribar. Ker so konji tečili naravnost proti traktoru, je traktor najprej zavrl, nato pa naglo zavrl v desno, da ga izognne nepredvidljivemu.

Zakon ni odredil, na kakšen način se kdo lahko huje pregrali zoper dolžnost preživljivat zapustnika, kakor tudi tisti, ki je bil način načelne dežele.

Komisija, ki je bila na kraju nezgode, je ugotovila, da je nezgoda povzročila voznik Drenik. Prav zaradi, ker je cesta ozka in neprivedljiva, bi moral voziti samo s tako hitrostjo in previdnostjo, da bi lahko v takem vremenu prečkal.

Zakon je primel tudi nekatera nova določila glede samega zapuščinskega postopka, kar pa v glavnem prizadene le sodišča.

Od tedna do tedna

posredne učinke zmeraj podreja končnim ciljem, ki so se praviloma ujemali s splošnimi koristimi miru in mednarodnega sodelovanja.

Hkrati pa je bila naša zunanjna politika realistična. To se pravi, da je upoštevala vsakokratni stvari položaj na svetu in da tega povzela ustrezne sklepe za svoje praktično ravnanje.

Sprito takšne uspešne povezave med načelno presojo in realističnim obravnavanjem mednarodnih problemov se je Jugoslaviji posrečilo vzpostaviti dobre sosedne odnose ne samo s svojimi sosedji, temveč tudi z drugimi deželami širokem svetu.

Pri tem je treba predvsem podariti prijateljske odnose z azijskimi deželama, z Indijo in Burmo, Kitajska in Egiptom, normalizacijo odnosov z vzhodnoevropskimi deželami in utrditev prijateljskega sodelovanja z ZDA in Veliko Britanijo, kar je prišlo do izraza še zlasti med nedavnim obiskom ameriškega zunanjega ministra Dullesa pri predsedniku Titu in med obiskom podpredsednika Tita v Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja v Veliki Britaniji.

Prijateljsko sodelovanje s celo vrsto držav je potrdilo pravilnost jugoslavanske politike aktivne koeksistence, ki se zavzema za enakopravno sodelovanje med državami z različnim ustrojenjem, za sodelovanje izven blokov, a na podlagi spoštovanja neodvisnosti in ozemeljske nedoljikosti in sicerne države ter nevmešavanja v notranje zadeve.

Takšna politika je obrodila že lepe uspehe in zagotovila Jugoslaviji, čeprav majhni deželi, vidno mesto v svetovnem političnem dogajaju, v boju naročev za mir in plodno sodelovanje na vseh področjih.

V Novoteksu pripravljam že pomladanske vzorce

Novost: volni bodo primešali 10 odstotkov perlona

Tekstilna tovarna »Novotek« se lahko pohvali kot malokatera v naši državi, da napravi 89 odstotkov prvočasnega blaga brez napak. To je dosegla z disciplino in tem, da je uvedla denarno kazni za vsakega, ki zaradi malomarnosti naredi napako. Na ta način se vsak potruji in izdeleka.

V letu 1956 bo moralna tovarna uvoziti 80 odstotkov vseh surovin iz inozemstva. V prihodnjem letu bo imela nekoliko manjši plan zato, ker sta letos zrasti dve novi tovarni in bo tako metraža izgostovljene blaga razdeljene na vse slovenske tovarne.

Bilanca trgovanja je pokazala, da je tovarna letos zelo dobro kupčevala. Trgovci so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

Perlonom, ki bo znatno povečal trdnost blaga. Že sedaj lahko omenimo, da bodo pomladanski vzorci vsebovali precej novosti.

Bilanca trgovanja je pokazala, da je tovarna letos zelo dobro kupčevala. Trgovci so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

O-gasilcih v Novoteku, ki so slavili letos že 10. obljetnico ustanovitve, lahko tudi spregovorimo nekaj besed. V tem času so sodelovali pri gašenju vseh požarov v tovarni in tako prihrazeni ljudskemu premoženju milijone. S pravilnim vodstvom in z dobro organizacijo so dosegli tak uspeh, da skoraj v Novem mestu kot

najbolj organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekleši se zlasti odlikuje Marija Bohte, ki je bila že na več tečjih in sedaj svoje znanje posreduje tovarniščam iz Ljubljave.

Prejšnji leti so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

O-gasilcih v Novoteku, ki so slavili letos že 10. obljetnico ustanovitve, lahko tudi spregovorimo nekaj besed. V tem času so sodelovali pri gašenju vseh požarov v tovarni in tako prihrazeni ljudskemu premoženju milijone. S pravilnim vodstvom in z dobro organizacijo so dosegli tak uspeh, da skoraj v Novem mestu kot

najbolj organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekleši se zlasti odlikuje Marija Bohte, ki je bila že na več tečjih in sedaj svoje znanje posreduje tovarniščam iz Ljubljave.

Prejšnji leti so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

Načelni organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekleši se zlasti odlikuje Marija Bohte, ki je bila že na več tečjih in sedaj svoje znanje posreduje tovarniščam iz Ljubljave.

Prejšnji leti so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

O-gasilcih v Novoteku, ki so slavili letos že 10. obljetnico ustanovitve, lahko tudi spregovorimo nekaj besed. V tem času so sodelovali pri gašenju vseh požarov v tovarni in tako prihrazeni ljudskemu premoženju milijone. S pravilnim vodstvom in z dobro organizacijo so dosegli tak uspeh, da skoraj v Novem mestu kot

najbolj organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekleši se zlasti odlikuje Marija Bohte, ki je bila že na več tečjih in sedaj svoje znanje posreduje tovarniščam iz Ljubljave.

Prejšnji leti so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

O-gasilcih v Novoteku, ki so slavili letos že 10. obljetnico ustanovitve, lahko tudi spregovorimo nekaj besed. V tem času so sodelovali pri gašenju vseh požarov v tovarni in tako prihrazeni ljudskemu premoženju milijone. S pravilnim vodstvom in z dobro organizacijo so dosegli tak uspeh, da skoraj v Novem mestu kot

najbolj organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekleši se zlasti odlikuje Marija Bohte, ki je bila že na več tečjih in sedaj svoje znanje posreduje tovarniščam iz Ljubljave.

Prejšnji leti so bili z blagom zadovoljni in potrošniki se tudi privoževali. Za izdelke je veliko zanimanja in povpraševanja, da komerciala komaj zadovolji nestrpno odjemalce. Letos bo sklenejši tudi v pogodb z inozemstvom.

O-gasilcih v Novoteku, ki so slavili letos že 10. obljetnico ustanovitve, lahko tudi spregovorimo nekaj besed. V tem času so sodelovali pri gašenju vseh požarov v tovarni in tako prihrazeni ljudskemu premoženju milijone. S pravilnim vodstvom in z dobro organizacijo so dosegli tak uspeh, da skoraj v Novem mestu kot

najbolj organizirani in izurjeni gasilci. Največja zasluga za to plodno delo gre voveljniku Francu Siriju. Med dekle

UVOD v ustanovno listino OZN

MI, NARODI ZDRUŽENIH NARODOV,
ODLOČENI,

DA rešimo bodoča pokolenja strahot vojne, ki je v dobi našega življenja dvakrat prinesla človeštvu neizredno trpljenje, in

DA ponovno potrdimo vero v osnovne pravice človeka, v vrednost in dostojanstvo človeške osebnosti, v enakopravnost mož in žena ter velikih in malih narodov, in

DA določimo pogoje, pod katerimi bosta lahko vladali pravica in spoštovanje, ki nastajata iz pogodb ter drugih virov mednarodnega prava, in DA delujemo za doseglo družbenega napredka ter boljših življenjskih pogojev v čim večji svobodi,

IN V TA NAMEN

DA bomo strpni eni do drugih ter da skupno živimo v medsebojnem miru kot dobri sosedje in DA zdržimo svoje moči za ohranitev mednarodnega miru in varnosti in

DA zagotovimo s tem, da sprejmemo ustrezajoča načela in da določimo metode, po katerih se obrožene sile lahko uporabljajo samo v splošnem interesu, in

DA uporabimo mednarodni aparat za delo pri gospodarskem in socialnem napredku vseh narodov,

**SMO SE ODLOČILI, DA ZDRAŽIMO SVOJE
NAPORE ZA DOSEGO TEH SMOTROV.**

OZN-Organizacija /druženih Narodov

Pokojni predsednik ZDA Roosevelt je bil, ki je leta 1941 predlagal ime »Združeni narodi za mednarodno organizacijo. Ta organizacija naj bi združevala vse miroljubne narode sveta na enakopravni osnovi. In takrat, ko je v Evropi divljala najhujša vseh vojn, so se (1. januarja 1942) zbrali predstavniki 26 narodov in podpisali »Deklaracijo Združenih narodov. Leta 1944 so zastopniki Kitajske, Sovjetske zveze, ZDA in Velike Britanije izdelali predlog za »Ustanovno listino Združenih narodov. To listino so dokončno sestavili predstavniki 50 držav, zbrani v San Franciscu od 25. aprila do 26. junija 1945. Uradno je po Organizaciji Združenih narodov — OZN — začela delovati 24. oktober 1945, ko je večina držav podpisnic ratificirala Ustanovno listino. Zato velja 24. oktober 1945 za rojstni dan Združenih narodov. Deset let obstoja OZN dovolj jasno izpričuje, kako izrednega pomena je ta organizacija za mir v svetu, za sožitje ter za ekonomski in kulturni razvoj vseh narodov in ljudstev na zemeljski obli. - Kako živi in deluje ta največja skupščina na svetu?

Generalna skupščina

V skupščini OZN zaseda deset delegacij — predstavnici prav tolkih držav na svetu. Vsaka od njih predstavlja v bistvu po enega poslanca nacionalnih skupščin; ta ima svoje nazore o vseh porečih mednarodnih vprašanjih in jih med splošno razpravo tudi jasno izpove in utemelji. To je Generalna skupščina OZN. Za sporazumevanje uporablja angleščino, rusčino, francosčino, kitajščino in španščino — torej jezik, ki

so na svetu najbolj razširjeni.

Generalna skupščina ima šest odborov: odbor za politična vprašanja in vprašanja varnosti, odbor za gospodarska in finančna vprašanja, odbor za socialna, humanitarna in kulturna vprašanja, odbor za skrbstvo nad nesamosvojimi ozemljimi, proračun, in upravni odbor ter odbor za prav. vprašanja. Vse države — članice sodelujejo s svojimi predstavniki v vseh odborih in imajo po en veljavlen glas. Glavni odbor pa pripravlja med dvema zasedanjima in med samim zasedanjem dnevi red, ki ga nato priporoči Generalni skupščini.

Glavno tajništvo je izredno važen, stalni delovni organ OZN. Ima koper raznih oddelkov, vodi pa ga glavni tajnik. Glavni tajnik poroča Generalni skupščini tudi o delu celotne organizacije in opozarja Varnostni svet na nevarnost pred spopadi, ki bi lahko ogrožali svetovni mir.

Varnostni svet razpravlja o vprašanjih mednarodne varnosti in miru sploh. Sestavlja ga pet vesel: ZDA, Sovjetska zveza, Francija, Velika Britanija in Kitajska. To so stalni članji, je pa še šest nestalnih članov, ki jih izvoli Generalna skupščina za dobo dveh let. Za sprejem izredno pomembnih sklepov mora biti soglasnih vseh pet stalnih članov.

Gospodarsko-socialni svet je drugi stalni organ OZN. Ukvarya se z gospodarskimi in finančnimi posli ter ima ved komisij in odbor (komisija za promet, za statistiko, za človečanske pravice, za status žena itd.) in nekaj skladov, od katerih je zlasti znani UNICEF — mednarodni sklad za pomoč otrokom.

Skrbniški svet je, prav tako stalni organ. Skrb za tiste države, ki doslej še niso samostojne in jih upravlja tuje, v glavnem bivše kolonialne sile. Mednarodno sodišče v Hangu je tudi sestavni del Generalne skupščine. To sodišče razsaja spore med državami na njih pobudo ali na pobudo Varnostnega sveta ter tolmači pravne odredbe v meddržavnem merilu.

Specializirana agencija

Oblike sožitja narodov so izredno mnogolične in jih glavni organi Združenih narodov ne bi mogli vsklavljati in pospeševati takot, kot je potrebno glede ciljev in načel OZN. Zato so v okviru OZN mogoče in predvidene tudi druge oblike mednarodne sodelovanja in so že doslej pokazale prav lepa uspeha. Te organizacije so snajeo na meddržavnih sporazumih in opravljajo velike in koristne naloge na ekonomskem, zdravstvenem, kulturnem, prosvetnem in podobnih področjih. Imenujemo jih »specializirane agencije«. Doslej jih imamo deset in vse so po svobeli delovanju in lepih uspehov žele močne.

ILO — Mednarodna organizacija dela. Naloge te organizacije je, da v svetovnem merilu skrb za vzpostavljanje pravilnih delovnih odnosov in uveljavljanje socialnih pravic, da skuša izboljšati pogoje dela in življenjski standard delovnih ljudi. Mednarodna organizacija dela povezuje vlade posameznih držav obenem z delavci in delodajalci, priporoča državam — članicam minimalni standard,

izdeluje mednarodne konvencije o delu in pogojih dela (plače, delovni čas, minimalna starost za zaposlitve, socialno zavarovanje, posredovanje dela itd.). Mednarodna organizacija dela daje široko pomoč posameznim vladam ter objavlja študije in poročila o socialnih, industrijskih in delovnih vprašanjih.

FAO — Organizacija za prehrano in kmetijstvo. Vprašanje hrane na svetu je vedno bolj pereče. Naloge, kako priskrbiti človeštvu dovolj hrane in jo primerno razdeliti, je pri OZN prevzela organizacija za prehrano in kmetijstvo. Njen glavni namen je digniti raven prehrane in živiljenjski standard s tem, da skrb za dvig prispevajo v kmetijstvu, podpira povečanje obdelovalnih površin, pridaje hrane na mednarodnem trgu in podobno.

UNESCO — Organizacija za prosveto, znanost in kulturo. Eden od zelo tehničnih prispevkov za svetovni mir je izmenjava kulturnih dobrin med narodami, kajti sodelovanje na kulturnem, prosvetnem in znan-

stvenem področju pospešuje razumevanje med narodi, mednarodno spoštovanje in upoštevanje osnovnih človečanskih svobod in pravic. To veliko delo uspešno opravlja v OZN posebna mednarodna organizacija UNESCO (ILO, FAO UNESCO, ITU in tako dalje so okrajšave mednarodnih obveznosti je v današnjem vedno večjem razvoju mednarodne trgovinske iz-

članice del sredstev, iz katerih potem kaže obdobja krepite posameznim članicam za dvig proizvodnje.

FOND — Mednarodni monetarni fond. Valute posameznih držav, kurzi, promet z valutami, negotovinsko plačevanje mednarodnih obveznosti je v današnjem vedno večjem razvoju mednarodne trgovinske iz-

Organizacijo združenih narodov, nastalo ob koncu druge svetovne vojne, v trenutku, ko se je vsemu svetu zdelo, da se odpira pred njim obdobje trajnega miru, je ogromna večina človeštva pozdravila in podprla. Takšne simpatije in takšno podporo je ta organizacija v glavnem obdržala do današnjih dnev. Že samo dejstvo, da je prebrodila obdobje hladne vojne, ne da bi kaj bistvenega izgubila v svoji vlogi in ugledu, kaže, da je moralno politična moč te podpore res bila v ostala močan činitelj v življenju in delu Združenih narodov.

Organizacija združenih narodov je predvsem sad močne sodobne materialne in politične težnje po združevanju sveta. Razvoj proizvodnih sil na svetu je dosegel stopnjo, ko ga ni več mogoče vključiti izključno v narodne in državne meje. Razvite gospodarske sile terjajo novo družbeno razdelitev dela v mednarodnih okvirih. To je bistven korak naprej k napredku človeštva.

Iz izkušenj in razočaranj v preteklosti, iz neizmerne trpljenja v drugi svetovni vojni, so bili v času te največje stiske človeštva zasnovani in formulirani principi organizacije mednarodnega sodelovanja, ki naj bi v bodoči preprečili vojno.

Mir bo mogoče ohraniti le z milorubno koektivenco, z aktivnim sodelovanjem vseh držav, ne glede na njihov družbeni sistem.

EDWARD KARDELJ

,Palača vsega sveta'

Organizacija združenih narodov potrebuje za svoja zasedanja in spon za vse svoje delo veliko prostorov — dvoran, pisarn in vseh mogočih pomočnih objektov. Res imajo zastopniki vseh 60 dr-

žih svetovnih arhitektov, za njeno okrasitev pa so prispevale vse države, članice OZN.

Palača ima preprosto škarasto obliko, podobna je mogočni stekleni omari in je dolga samo 80

metrov, toda šteje 39 nadstropij. Pred vhodom stoji mogočen bronast kip, delo zagrebškega kiparja Avgustenčiča, ki ga je poklonila naša vlada. S svojimi 5500 okoli, sejnama dvoranami, stebrišči, najrazličnejšimi lokalami in podobno

živ — članic s svojimi sodelavci na razpolago vse, kar potrebujejo, v svoji hiši. Ta hiša, palača OZN, stoji v New Yorku in moment prav tako čudo moderne gradbenine tehnike. Zgradili so jo leta 1950 po načrtih kolega Štaba najboljši

metri, toda šteje 39 nadstropij. Pred vhodom stoji mogočen bronast kip, delo zagrebškega kiparja Avgustenčiča, ki ga je poklonila naša vlada. S svojimi 5500 okoli, sejnama dvoranami, stebrišči, najrazličnejšimi lokalami in podobno

Cilji Združenih narodov

VZDRŽEVANJE MEDNARODNEGA MIRU IN VARNOŠTI;

RAZVIJANJE PRIJATELJSKIH ODNOSOV MED NARODI;

MEDNARODNO SODELOVANJE PRI REŠEVANJU MEDNARODNIH EKONOMSKIH, SOCIALNIH, KULTURNIH IN HUMANITARNIH Vprašanj TER KREPITEV SPOSTOVANJA ČLOVEČANSKIH PRAVIC IN OSNOVNIH SVOBOSCIN;

POSTAVI SREDIŠČE ZA VSKLAJEVANJE AKCIJ PO EDINIH NARODOV ZA DOSEGANJE TEH SKUPNIH SMOTROV.

OBVESTILO

V decembru bomo začeli izdajati kot priloga Dolenjskega lista

URADNO GLASILO OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA NOVO MESTO

V tej prilogi bo OLO objavljaj edanke, objave in druga uradna ovestila okrajnega ljudskega odbora in vseh občinskih ljudskega odborov. — Uradno glasilo bo objavljalo tudi razna obvestila o sklicevanju sej in zasedanjih, uradne razpise, registracije, bilance podjetij, uradna tolmačenja zakonov, predpisov in uredov.

Vsi naročniki Dolenjskega lista bodo priloga prejemali brezplačno. Uradi, zavodi, gospodarske organizacije, kmetijske zadruge, odbori raznih društev, odborniki OLO v občinskih ljudskega odborov bodo priloga potrebovali pri opravljanju svojega dela. Zato bo tiskana tako, da jo bodo naročniki konec leta lahko vezali v knjigo.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila, pa vabilo, da se takoj naročijo na toliko izvodov Dolenjskega lista. Uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov uradnega glasila OLO posebej ne bo mogoči dobiti, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Vsem, ki še niso naročeni na Dolenjski list, priporočamo, da si tednik takoj naročijo, da bodo lahko dobili že prvo številko uradnega lista OLO. Pödjetja, ustanove, občinske, ljudske odbore, krajevne odbore in krajevne pisarne, organizacije in ostale, ki želijo imeti za svoje poslovanje več izvodov urad

Knjižni dar za kmečko hišo

Izšla je knjižna zbirka KMEČKE KNJIGE za leto 1956

V kmetijskih zadrugah pa tudi v domovih po naših vseh je te dni razgibal življenje razveselj kulturni dogodek. Založba Kmeteva knjiga v Ljubljani že posilja narodnikom svojo vsakoletno knjižno zbirko, ki obsegajo štiri prvorstne knjige, privlačne tudi po zunanji in notranji opremi.

Kako velikega pomena je za kmečkega človeka vsaka dobra knjiga, ve samo tisti, ki poznajo, s kako ljubeznijo kmet knjige prebrina in hrani. Vrednost takšne zbirke je težko oceniti. Za marsikoga na vasi namreč pomenu edino branje in edino sredstvo, ki ga uporablja za širjenje svojega znanja.

Takšna ugotovitev terja od založbe, ki pošilja svoje knjige na vas, presudarno določanje knjižnega programa. Vtis imamo, da se Kmečka knjiga tega v polni meri zaveda. Program njenih knjižnih zbirk je namreč se-

stavljen z občutkom odgovornosti. Poleg tako trdno uvedenega Koledarja, brez katerega letna knjižna zbirka na vasi prav gotovo ne bi uspela, ima v programu še povesti; tretja knjiga je znanstvene ali poljudno znanstvene vsebine, četrta pa je strokovno kmetijska. Taka sezvasta programa ustreza potrebam in željam kmečkega bralca.

Dragoceno in lepo darilo

V Koledarju Kmečke knjige za leto 1956 je vreden omembe, izbor iz del predstavnikov slovenske Moderne. Tu najdemo značilne pesmi Dragotina Ketetja, Josipa Murna-Aleksandrovina v Otona Župančiča, Ivan Cankar pa je zastopan s črtico Skodelice kave. Nemanja drži, da naša vas premalo pozna kulturno dediščino naše preteklosti. Dalje je v Koledarju ponatisnjena pretresljiva črtica Pot na klop, ki jo je napisal Prežihov Voranc. Poleg jubilejnega članka o nekaterih zaslužnih umetnikih in znanstvenikih v Koledarju več potopisov, ki kažejo bralcu tudi v domači svet; objavljeni so poljudno znanstveni steksti, zgodovinski članki, obširen pa je kmetijski strokovni del. V tem razdelku bo kmečki bralec našel polno navodil in vzbudbo za svoje vskadanje delo.

Druga knjiga se imenuje Kmetiske slike in povesti. Tu je zbrano več najboljših spisov

ne pomoci in tovarstva v tej lovske družini.

Družina ima 23 čistokrvnih lovskega psa z rodovnikom. Med njimi je državni prvak »Boris« — posavski gonč — ki je bil nagrajen z zlato medalijo. Ker nekateri ne morejo rediti lovskega psa, pa nekateri drugi člani redijo po dva ali celo več, kar je lep primer vzajem-

nosti v sklepov.

11. septembra so priredili lovske veselice v lovske razstavo,

ki je prikazala vso divjad njihevega lovišča. Ker se uspehi lovskega družina ne centrijo po dobičku ali številu odstreljene divjadi, ampak po organizacijsko-vzgojnjem delu med lovi, lahko postavimo družino v Velike Loke za zgled ostalim lovskim družinam. Stanko Smolič

je vložil v zvezodozdruženje.

Sezona smo pričela 1. julija s študijem Cufarjeve Ameriške tavine, s avgusta je bila prva premiera. Priznati moramo, da smo morali trdo delati, če smo hoteli, da bomo postavili v dobrjem mestu na oder. Vseh šest predstav je video nad dva tisoč ljudi.

Kot posebna oblika dela so debatni večerji. Le-ta bomo imeli po vsaki premieri. Prvi debatni večer je bil 10. avgusta 1955, torej takoj po premieri »Ameriške tavine«. Na debatni večer smo povabil poleg žgralcev še predstavnike mnogoznanih organizacij in posameznih podjetij. Pretresl smo smo preprečili in ugotovili, da ni povsem uspešna, kajib temu, da so bili ljudje zadovoljni z njo. Pred-

stava namreč ni dosegla tiste umetniške ravni, ki smo je bili vajeni iz naših prejšnjih prireditvev. Toda bi bila nekoliko več vaj. Seeno je izdelal akad. slikar Zvonimir Mušič iz Zagreba, ki zdal že mesec dni pripravljal scenarij za kratno predstavo Smrekovega »Kloštrške žolnirje«. Scena je bila izpostavljena in je gledališče nadeli z njo nedvomno korak naprej. Na debatnem večerju smo razpravljali tudi o gostovanju v Novem mestu. Tam bomo deli neke vrste gledališči, obširni pa je kmetijski strokovni del. V tem razdelku bo kmečki bralec našel polno navodil in vzbudbo za svoje vskadanje delo.

Druga knjiga se imenuje Kmetiske slike in povesti. Tu je zbrano več najboljših spisov

in letos slavili 21. oktober — nas občinski praznik. Ob tej prilnosti smo priredili Glasbene-literarni večer, na katerem so poleg pesnikov Franceta Kuharja in Lada Smrekarja sodelovali še pesnik

Severin Salt iz Novega mesta, pesnik Jože Dular iz Medlige, operna pevka Marjanca Kalanova in pesnik Stanislav Černičev. Slikar Štefan Janček.

Posebnost naših letosnjih prireditv je bila Trdinova razstava od 13. do 20. novembra v razstavnem paviljonu Domu kulture. Razstava je prikazala številne kopoke Janeza Trdine, tega velikega mojstru slovenske skulpture in deločnega barda, izredno dokumentirano in podrobno. Razstava je pripravila Studijska knjižnica Miranja Jarcia iz Novega mesta pod vodstvom upravnika Boje Komelja. Svoje stike (grafike in kiparske) z deločnimi motivi je razstavil akademski slikar Vlado Lamut. Razstava je odprta v knjižnici za prosveto in kulturo pri Občinskem ljudskem odboru v Kostanjevici na Krki. Zanje je bilo pravljeno včasih, da je bila razstava v Novem mestu. Zato je zadeval posebne kovinske plakete in jih razdelil s svojim zaslužnim častnikom. Od Okrajne zvezve Novo mesto prejmo priznanje.

Nace Bukovec, Trebnje; Franc Colarič, Novo mesto; Jože Glonar, Novo mesto; dr. Tone Hočevar, Novo mesto; Štefan Klementič, Novo mesto; Vinko Magister, Semčič, Draga Šemšič, Novo mesto; Bojan Marjanović, Novo mesto; Bojan Peško, Novo mesto; Anton Plut, Šemšič; Marjan Podgoršek, Žužemberk; Franc Puško, Novo mesto; Sredoš Skrlj, Novo mesto; Nuša Smerdu, Novo mesto.

Naši ljudi, ki so bili v zvezodi, so bili zadovoljni z izbranjeno.

ZAHVALA ZIMSKO DELO SO POTREBNI DELOVNI NACRTI

Okrajna zvezda je sprejela nekaj splošnih in načelnih smernic za sestavo proračuna za leto 1956, ki naj predvideva poleg rednih izdatkov tudi vse izdatke, ki so zvezani s programoma dela za prihodnje leto. Podrobna sestava proračuna je odvisna od razpoložljivih sredstev, ki bodo za telesno vzgojo nočno določena v proračunu.

Pri razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Pri razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Tehnični odbor mora takoj priznati, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Bil so na mnenju, da tam, kjer je telesnovzgojna in telesnovzgojna, ni treba svetov za telesno vzgojo, da je tudi v takih občinah svet potreben, da bo po-

segel buditi zanimanje za telesno vzgojo in ustvarjal telesnovzgojno društvo. Ce v kaki občini, namesto svetov za telesno vzgojo, potrebuje nekateri društveni oddelek, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Prvi razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Okrajna zvezda meni, da se ta priznanje razdeli na društvenih občinah zborih, ko naj predstavijo občinske tečajev in tekmovanj. Še posebej pa bo odbor razpravljaj v sklep o organizirani tečaji za vodnike moških in ženskih vrst, ki naj bi bil v polletnih počitnicah.

ZAHVALA SVETOV ZA TELESNO VZGOJO

Okrajni in občinski ljudski odbori sedaj postavljajo svete za telesno vzgojo, v katerih bodo delali zdravstveni in prostovni delavec ter člani televadnih in športnih društiev. Ti bodo predvsem skrbeli, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Tehnični odbor mora takoj priznati, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Bil so na mnenju, da tam, kjer je telesnovzgojna in telesnovzgojna, ni treba svetov za telesno vzgojo, da je tudi v takih občinah svet potreben, da bo po-

segel buditi zanimanje za telesno vzgojo in ustvarjal telesnovzgojno društvo. Ce v kaki občini, namesto svetov za telesno vzgojo, potrebuje nekateri društveni oddelek, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Prvi razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Okrajna zvezda meni, da se ta priznanje razdeli na društvenih občinah zborih, ko naj predstavijo občinske tečajev in tekmovanj. Še posebej pa bo odbor razpravljaj v sklep o organizirani tečaji za vodnike moških in ženskih vrst, ki naj bi bil v polletnih počitnicah.

ZAHVALA ZIMSKO DELO SO POTREBNI DELOVNI NACRTI

Okrajna zvezda je sprejela nekaj splošnih in načelnih smernic za sestavo proračuna za leto 1956, ki naj predvideva poleg rednih izdatkov tudi vse izdatke, ki so zvezani s programoma dela za prihodnje leto. Podrobna sestava proračuna je odvisna od razpoložljivih sredstev, ki bodo za telesno vzgojo nočno določena v proračunu.

Pri razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Tehnični odbor mora takoj priznati, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Bil so na mnenju, da tam, kjer je telesnovzgojna in telesnovzgojna, ni treba svetov za telesno vzgojo, da je tudi v takih občinah svet potreben, da bo po-

segel buditi zanimanje za telesno vzgojo in ustvarjal telesnovzgojno društvo. Ce v kaki občini, namesto svetov za telesno vzgojo, potrebuje nekateri društveni oddelek, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Prvi razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Okrajna zvezda meni, da se ta priznanje razdeli na društvenih občinah zborih, ko naj predstavijo občinske tečajev in tekmovanj. Še posebej pa bo odbor razpravljaj v sklep o organizirani tečaji za vodnike moških in ženskih vrst, ki naj bi bil v polletnih počitnicah.

ZAHVALA ZIMSKO DELO SO POTREBNI DELOVNI NACRTI

Okrajna zvezda je sprejela nekaj splošnih in načelnih smernic za sestavo proračuna za leto 1956, ki naj predvideva poleg rednih izdatkov tudi vse izdatke, ki so zvezani s programoma dela za prihodnje leto. Podrobna sestava proračuna je odvisna od razpoložljivih sredstev, ki bodo za telesno vzgojo nočno določena v proračunu.

Pri razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Tehnični odbor mora takoj priznati, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Bil so na mnenju, da tam, kjer je telesnovzgojna in telesnovzgojna, ni treba svetov za telesno vzgojo, da je tudi v takih občinah svet potreben, da bo po-

segel buditi zanimanje za telesno vzgojo in ustvarjal telesnovzgojno društvo. Ce v kaki občini, namesto svetov za telesno vzgojo, potrebuje nekateri društveni oddelek, da bo delo na polju teme, ki bodo imela ljudska oblast presegli nad delom televizorjih, nad telesno vzgojo nočno določeno v proračunu.

Prvi razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Okrajna zvezda meni, da se ta priznanje razdeli na društvenih občinah zborih, ko naj predstavijo občinske tečajev in tekmovanj. Še posebej pa bo odbor razpravljaj v sklep o organizirani tečaji za vodnike moških in ženskih vrst, ki naj bi bil v polletnih počitnicah.

ZAHVALA ZIMSKO DELO SO POTREBNI DELOVNI NACRTI

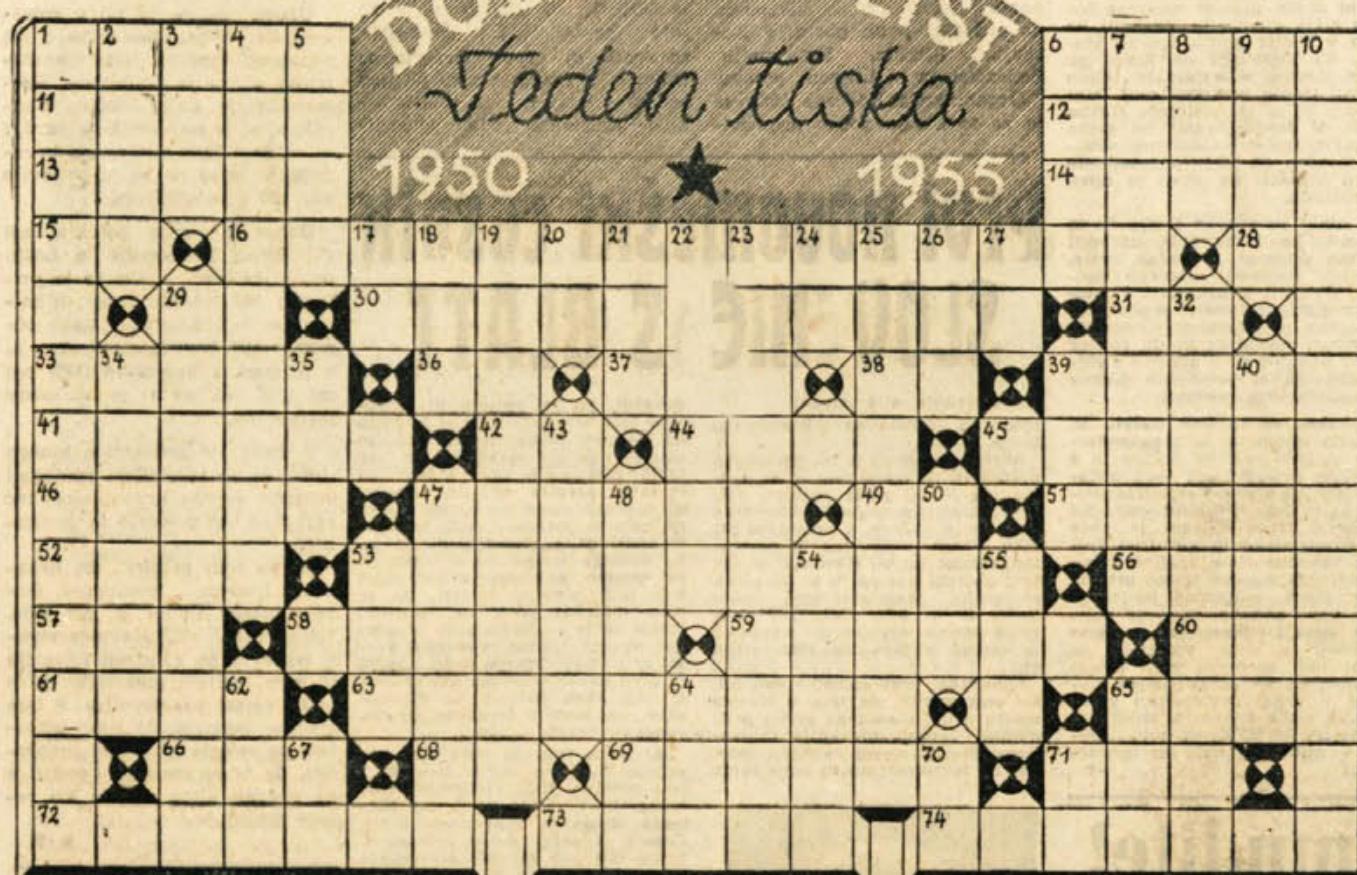
Okrajna zvezda je sprejela nekaj splošnih in načelnih smernic za sestavo proračuna za leto 1956, ki naj predvideva poleg rednih izdatkov tudi vse izdatke, ki so zvezani s programoma dela za prihodnje leto. Podrobna sestava proračuna je odvisna od razpoložljivih sredstev, ki bodo za telesno vzgojo nočno določena v proračunu.

Pri razdeljevanju smučno posameznih društvenih je Okrajna zvezda upoštevala dosedanje delo in dejanske potrebe, poziva pa društva, da ostala na izpolnjevanju osnovne vede.

Kotikor bo Okrajni zvezki uspel realizirati svoje dohodek iz datorjev, da bo delo na polju teme, ki bodo imela l

Nagradna

križanka

VODORAVNO: 1. Srbohrvarski naziv za reko v Evropi, 6. orodje, 11. polaznjaka rastlina (množina), 12. začetnik reformacije, 13. slovenski školar, ki živi v Novem mestu, 14. poslovni (srbohr.), 15. začetnici novskega skladatelja 16. nekdajni lokalni list Dolenjske, 28. začetnici največjega hrvatskega kiparja (žalci živi v Ameriki), 29. znak za silico, 30. ugovarjan, 31. znak za neptuni, 33. del dneva; predvojni slovenski dnevnik, 36. znak za astar, 37. drugo ime za Siam, 38. začetnici predvojne revije, 39. posmek, 41. deli časopisa, 42. začetnici slovenskega pesnika (Dumaj), 44. domače živali, 45. naprave za pridobivanje soli, 46. nezprosna, 47. oddelek, pokrajinica, 49. imen burmanskega voditelja (brez zadetega U), 51. rumjanski pesnik, 52. pripadniki izumrlega indijskega ljudstva, 53. svetovati, 56. kurirji, 57. polet, letenje, 58. izpovedujem, izjavljam pred sodiščem, 59. povrati, rimij (srbohr.), 60. morški sesalec, 61. nedokljiv, zavarovan zoper nalezljive bolezni, 63. ponavljajni glagoli, 65. največja luka ob Kaspijskem morju (nafija), 66. nasiha ravnina, 68. osebni zajmek, 69. oglašajo se po pasje, 71. žahovski izraz, 72. mesto v Bosni ob Lašvi, 73. potem, nato, 74. kisla voda.

Kupon

ZA NAGRADNO
KRIZANKO

Resnicoljubne klepetavke

Neki učenjak je opravljive ženske označil tako: »Taka ženska nikoli ne laže, ko gre za resnice, ki so pripravne, da komu skodujejo.«

Nevrotiki in psihiatri

Neki angleški zdravnik je dal tole zanimivo označo: »Nevrotik je človek, ki zida gradove v oblikah; duševni bolnični je človek, ki v teh gradovih prebiva; psihiater (zdravnik za duševne bolezni) je pa človek, ki od teh gradov pobira najemnino.«

Graščak Pes Marko pod Gorjanci

Ako potujete iz dolenske Kostanjevice proti Sv. Krizu, opazite kmalu na levi lep obrazel hrib v obliki stožca. Od gradu, ki je stal nekod vrh hriba, je danes ostal samo še kup kamenja. K temu gradu je spadel tudi kameniti lev, ki ga vidite danes v ljubljanskem muzeju. Prvotno sta bila dva taka kipa, a eden ni

ohranjen. Grad pozorno ljudje pod imenom Stari ali Visoki grad; čudno je, da ga Valvazor ne imenuje, dasi je moral za njegovih dni še stati.

Neki mejaš v Zagradu, vasi pod Gradiščem, mi je pravil, da je živel tod pred šest sto ali sedem sto leti graščak Pes Marko. Prvotno da je imel posestvo v Raavnh (v Opatovgori), a so ga od tam pregnali sovražniki, menda kostanjeviški menihi. Grad so baje posrušili Turki, ki so z verigami streljali nanj iz Drnovega, kjer je bilo rimske mesto. Umrl je Pes Marko nasilne smrti in je bil pokopan v križevski cerkvici, ki je sedaj podrita, v žaru pod velikim olтарjem. V zidi so bili trije kamni, srednji je bil Pes Markov. Kostanjevčani še danes pravijo, če kdo od njih zahteva kaj nemogötoga:

»Kaj misliš, da sem Markov pes?«

Na Kranjsko so prihrumeli Turki in so se zaganjali brez uspeha v visoki grad pri Kostanjevici. Grad je bil lastnik, ki ga vidite danes v ljubljanskem muzeju. Prvotno sta bila dva taka kipa, a eden ni

nina nekega Marka Psa. Mož je nosil na sebi mrtvaško srajco, ki ga je delala nevidnega. Bil je pa obenem tudi glasovit strelec. S turškim hrambamšči si je dorobil majhno hallo. Baš ko je turški poveljnik bil pri kiosku, se pripazil Pes Marko, neviden v svoji srajci, pomeri in Turčini odstrelki; kapuna z vilic. Ta umetnost butastega Turčina preplasti, da se tisti dan odide spred gradu brez plena in slave.

Jakob Kelemina
(Bajke in pripovedke)

JEŽ HUJŠI KO VOLK

Nedavno je bilo v Zagrebu zanimivo tekmovanje. Tekmovali so Jež, Volk, Cuk in Zajec. Zmagal je Cuk. Jež je bil boljši kot Volk, Zajec je pa sploh odnehal.

Cudni tekmovalci, na prvi pogled. Pa ni tako hudo. V tekmovanju naših najboljših strelcev so se namreč srečali jugoslovanski rekorderji in pravki v streljanju Bogdan Jež in Ljubljana, Rudolf Volk in Varaždina, Josip Cuk in Svetozar Zec (Zajec) iz Zagreba.

Vesel pogreb

Ceprav je bil pogreb, so se ljudje v italijanskem mestu Merano sladko nasihali. Meščani so pokopavali svojega župnika Dolga sprevid, saj se je pomikal proti pokopališču, spredaj pa je nosil velikanski venec z napisom: »Svojemu dragemu župniku — vas njegove žene...«

(Venec je postalno mestno delnoznamenje žene, samo na vencu tega ni pisalo.)

Tri mesece brez sonca

8. novembra so prebivalci našega znanega alpskega letovišča Čeršo blizu Boeve zadnjih videnih soncev v tem letu. Sele četrti mesec bodo vaščane spet obiskali sončni zarki — 2. februarja 1956. Ta naravnih pojavitve doživljajo v Čeršo vsako leto, ker ima vas tako-lago pod 1900 metrov visokim Polovnikom. Navatno so, da žive četrti leta brez sonca, saj so še vedno na bojščem kot vaščan; v Lepenjki stoji blizu tam v alpski kotline. Njim zadeje sonce že 2. novembra in se spet pokaže šele 10. februarja.

(Vesel pogreb)

Ceprav je bil pogreb, so se ljudje v italijanskem mestu Merano sladko nasihali. Meščani so pokopavali svojega župnika Dolga sprevid, saj se je pomikal proti pokopališču, spredaj pa je nosil velikanski venec z napisom: »Svojemu dragemu župniku — vas njegove žene...«

(Venec je postalno mestno delnoznamenje žene, samo na vencu tega ni pisalo.)

Siliš so vame in me prosili,

naj bi jim povedal kako zgodno;

brskal sem po spominu, pa

pa nisem nicesar našel. Tedaš ma

je pop spomin na neko anek-

doto.

Goverili so o poljskih delih

in pop se je pritoževal, da mu

delavci prepočasi delajo.

Da bi napačno delilo hitreje,

oče, je samo eno sredstvo.

Kakšno, sin moj?

Mastno posovati, posovati ka-

kor kočijaž!

— Oh, mi ne smemo posovati,

posovati je greh.

— Seveda je! — sem mu pri-

trdil. — Toda bukareščanski me-

tropolit to oprosti, če ne gre

drugače.

Pop me je nezaupno pogledal,

ostali pa se vzlknili:

— Kako? Priporočuj!

— Torej takole! Nekega dne

je moral bukareščanski metro-

polit v neko provincijsko me-

sto zaradi bogate kakovosti ob-

reda. Naročil je najboljšo ko-

čijaž in se odpoljal. Toda kočijaž

je bil slabje volje, čeprav je pri-

čakovljal veliko napltnino. Kakor

Deset let gostinstva in turizma na Dolenjskem

Obljubite turistično-gostinsko razstavo v obnovljeni star novomeški gimnaziji

Deseto obletnico osvoboditve bodo dolenjski gostinci, ki so združeni v svoji zbornici, proslavili z gostinstvo-turistično razstavo od 27. do 29. novembra v prenovljeno staro gimnazijo. Na razstavi bodo sodelovali tudi druga podjetja živilske stroke in bo tako nazorno prikazan razvoj turizma in gostinstva v novomeškem okraju.

Turizmu je že postal v naši republiki tem vir dohodkov in z gospodarsko kulturno močjo nekaterih predelov naše ozemlja domovine. Močne elemente za razvoj turizma ima naša lepa Dolenjska. Znane so njenе naravne lepote s številnimi rekami, prikladnim za kopanje in ribolov. Privalni so vinogradni griči z zidanicami. Največje bogastvo pa je v njenem zgodovinskem kulturnem in narodopisnem pomenu in zgodovini naše NOB. Vse to predstavlja naš velik zaklad, zanimiv za naše in tuge turiste. Zdravilišča Dolenjske in Smarjetne Toplice bodo s smotrnim izkoristjanjem zdravilnih virev v zdravstvene in športne namene.

Dolenjska je še vedno premalo znana svojemu turističnemu zasedaju, predvsem hrvaški in širši okolici, saj ni bilo na tem področju propagande niti prospektov. Te pomembne naloge se je lotil upravni odbor Gostinske zbornice Novo mesto, ki je pripravil prospect o znamenitosti in lepotah Dolenjske in v kateri je izložil izdelava v letu 1950. Ta prospect je bil v mnogimi tečavami in da niso bili pravega razumevanja za to izredno pomembno gospodarsko panogo. Sedaj, ko je na vrsti dvig državnega standarda na širši osnovi, lahko upamo na še uspešnejši razvoj turizma na Dolenjskem, ki ima krepite temelje za nadaljnji razvoj.

Janez Vitković

TVD Partizan bo v Žužemberku zgradil telovadnici dom

Mladina je v zadnjih dveh letih pokazala res mnogo volje in pozitivno delo ter v težkih pogojih dosegla lepe uspehe. To pozitivno delo in potrebo po privernih prostorih je sprevredila tudi Telovadna zveza v Ljubljani, ki je državni poddelila dva milijona dinarjev kreditna.

Res ni mogoče uporabljati male dvorane za vse kulturne prireditve, sestanke, kino predstave in še za telovadnico.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

Orjaški krompir

Kmet Zlajič v Miliševiča je prinesel na trg v Nikšiču krompir, težak 2 in pol kilograma. Pod istim grmonom so bili še štiri krompirji, v skupini teži 3 kilogrami. Torej je dal en sam grmon 5 in po kg krompirja.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

Za praznik v Žužemberku je bilo vpleteno v prazniki, predvsem v obnovljeni star novomeški gimnaziji.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

Na sestanku so se člani sezname z dosedanjim delom v zvezdi z gradnjo. Odbor je že skoro uredal vprašanje lastništva, odpravil zgradbe in stvarič, dobil dovoljenje za ostrešje, in se dogovoril z domačim podjetjem Remont zaradi načrtov v prevezma dela. Izvoljen je bil gradbeni odbor, katerega naloge ne bo samo vodstvo in kontrola začetnih obnovitvenih del, temveč tudi aktivacija članstva v vseh, ki jih je pri sreču napredek kraja, da tudi s prostovoljnim delom prispevajo na pomoč. Če pa ne poskrbi, da se spet postavi v živila krada. Nedavno je tako krda vokov pokljalo trop tridesetih ovac v neki vasi blizu Obrežja.

<p

Visoke šole v Ljubljani

Danes bomo spregovorili o visokih šolah v Sloveniji, saj mnogo Dolenjecev ne vejo zanje. Na visokih šolah se izobražuje mladi akademski načrtači v dveh poglavitvenih smereh. Tisti visokošolski, ki kažejo posebno sposobnost, nadarjenost in veselje za znanstveno raziskovalno delo, dobe že na visoki šoli poleg temeljnega strokovnega znanja vso pomoč, da se uvedejo v samostojno znanstveno delo. Večina akademskoga načrtača, ki ga vzgajajo na visokih šolah, pa ima namen, da se posveti praktičnem poklicom.

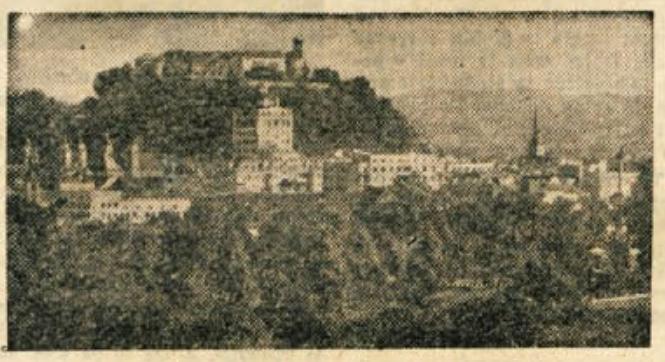
Na Medicinski visoki šoli se poslujuje splošna medicina in stomatologija (zobozdravništvo). Tu se izobražujejo naši ljudski sodniki, njih potrebujejo javna tožilstva, iz njih se sestavijo naše socialistične odvetništva, ki kljče po naravnosti. Ekonomski fakulteta pa vsega gospodarske strokovnjake, ki imajo v našem socialističnem gospodarstvu še prav posebno pomembne v odgovornosti.

Na Tehnični visoki šoli ponujajo rudarstvo, metalurgijo, gradbeništvo, arhitekturo, geodezijo, elektrotehniko, kemijo in strojništvo. Ker gre tu za različne specjalne panoge tehničnega usposabljanja in zahtevajo vsaka zase posebne obravnave, je tudi tehnični študij razdeljen na ustrezne fakultete.

Na Medicinski visoki šoli se poslujuje splošna medicina in stomatologija (zobozdravništvo). Tu se izobražujejo naši mladi zdravnik. Na samostojnem Agronomskem fakultetu pa vsega našo kmetijstvo in gospodarske strokovnjake. Tako imajo torej naše visoke šole lepo v odgovorno način, da se uvedejo v samostojno znanstveno delo. Večina akademskoga načrtača, ki ga vzgajajo na visokih šolah, pa ima namen, da se posveti praktičnem poklicom.

Na visokih šolah je sedaj nad 6500 slušateljev. Tako torej danes lahko vsak Slovenski, ki je končal gimnazijo in želi nadaljevati svoje študije na visokih šolah, to lahko storiti na domačem učenem zavodu. Kolikor zato nima lastnih sredstev, mu jih daje naša ljudska oblast v obliki štipendij. Danes presega odstotek študentov s štipendijami že 60% vsega števila slušateljev. Prispevali pa je treba, da predvsem Tehnični fakulteti v Ljubljani obiskujejo tudi dokaj številni študenti iz drugih naših republik.

Ze ta kratki pregled dovolj je vloga našega sovra v vsem

ti je po teh različnih panogah našem narodnem življenju. Visoka šola tudi v družnem sodelovanju z Slovensko akademijo znanosti in umetnosti vrh naših znanstvenih prizadevanj. Poleg tega pa daje našemu občestvu, ki nenehno razvija s svojo ljudsko demokratično oblastjo na temelju socialističnega gospodarstva, preizkušljane sile do najvišje stopnje, preporebne domače visoko kvalificirane strokovnjake za vsa področja našega družbenega političnega in gospodarskega življenja.

Na Dolenjskem živi in dela malo izobraženstvo, premalo, da bi zadovoljili vse potrebe. Najbolj bi na Dolenjskem potrebovali diplomirane agronome in

Športne drobtine

(II. dolenjske Študentske športne igre v Ljubljani. Po zapiskih našega posebnega reporterja.)

Bilo je že pozno zvečer. Življeno na Univerzi je že zamrzo. Pred vhodom majhna skupina študentov glasno razpravila. O športu, seveda. To so namreč organizatorji Dolenjskih Študentskih športnih iger. Menijo, naj bi bile vse pridružite letosnjih igri v Ljubljani. Toda bo manj strokovnjakov, pa tudi udelešena bo za strokovnjakov. Vse pa je, da bodo tako igre bolj zanimive. Na vrsti je pravilnega igra. Tu je najbolj glasen Saso Medic. Vedno se bojni, da ne bi bila v tej ali oni postavki kakša zamika, ki bi jo klub ali tekmovalci izigravali. Preciznost in pravniška natančnost nista nikoli bila, sicer pa bila Saso nekaj ekonomist. Kalcina Skoda! No, pa povojno, kdo so še drugi organizatorji: »generalni štab« — Medic (KDV), Buči (JAK), Držar (RAK) in od predstreljev (Društvo belokranjskih študentov) pa Klopčič in Skedel. Pomagali so prav izdeleni Simec (DBS), Mikšec in Agnš (KDV).

Začelo se je s streljanjem. Andrej je preskrbil streljajoč, mimo, puške: to pa je vse. Skoraj vsa tridesetica, ki je dva večera zapored streljala na Taboru, vse so dobri strelci. Osmice, devetice in celo desetice so bile prav pogoste. Ce pa bi opazovali Buča in Agnš, pri katerih so bili tri desetice zapored, bi se lahko upravičenočiči, kajti doček 46 krogov od 50 možnih ni šala. To lahko store samo najboljši. In Buč je bil podvиг napravil kar dvakrat v stoječem in ležemščem. Kiča je načrtač, ki je imel 40 krogov. Buč je torej zmagal z rezultatom 122 krogov. Sledi mu Agnš s 120 krogi. Najboljši Ribnican je bil Mencin, ki je zasedel tretje mesto s 120 krogi. Cetrti je bil Novomeščan Sonec, ki mu je verjetno pomagal trening čez poletje (tubog) vrabec in... Med ekipami so bili Stičani najboljši. Dosegli so 354 krogov. Za 13 krogov so bili slabši Novomeščani. Tretji so bili Ribnican s 334 krogi in zadnji Belokranjec s 47 krogi.

V odbojki zmagali Novomeščani. Hladno ljubljansko jutro ne bira mnogo. Prati so trdi »škrki«

bili Cihal, Drčar, Končič in Stieber. Ekipa JAK iz Stične je imela dobre posamezne, med njimi »bomberdarje« Penka.

Novomeščani so dobro zaigrali v vseh tekmih, razen proti družinskim Belokranjem. V polju sicer Novomeščani niso pokazali niso posebne, na mreži pa je bil najboljši Simec.

Novomeščani povečali naskok z zmago v namiznem tenisu

»Pinkopkarji« so igrali v stekljeni dvorani ZSD v Ljubljani. Kvarteta je bila zadolžljiva, posebno v posameznih igrah odločilnega dvojboja med novomeščanskim KDV in stičkim JAK. Novomeščani (Medic, Sonec, Mikšec in Stieber) so premagali Stičane s 5:3 in Belokranje s 3:1 in tako pridobili še eno prvo mesto. Posedno dobro je igral Sonec, ki je ostal

Stane Tomc:

Zimska

Na trdno zemljo so zaplesale zvezinke in raho, ljubo bele in žalostne. Pa so vse veje ostale gole, je prekrite,

pa je med tih bore ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene zvabila v ta tih kraj.

ptička se skrila in še mene

Nad Gorjanci se je svitalo, ko je stopil Jože pred bajto. Pred njim je bila cesta — široka in blata. Ponodi je deževalo in v lužah so se belili oblači, ki jih sever še ni razgral.

— Pa ne izgubi! je zaklical za njim mati, ko je stisnil v žep tri desetake. — Korajoš, fant, takoga zoba ni niti škoda! Jože se je nasmehnil, toda ni mogel priskriti bolečine, ki ga je mučila, da že trdotno ni zatisnil očesa. — Zbogom, mati! je zaklical, ko je bil že nekaj korakov od hiše.

Do mesta je bilo dobre štiri ure. Skrbelo ga je, kako bo pri zdravniku, kajti sovražil je mesto in se ga bal tako, kot se boji zločince svoje vesti, ko spozna svoj greh. Toda Jože ni grešil, le mesta se je rad izgobil. Kadar je šel oče na

sejem in je moral Jože z njim, je prisodel brez besed na voz, toda bio mu je težko in načrte bi storčil sredi ceste z voza, so poginal v travo in bežal, bežal. A danes mora spet v mesto. Zob ga boli in mati je rekla, da bo bolje, če gre. Ko ne bi rekla to mati... Vedel je, da ne sme zavrniti njenega ljubezni, ne bilo bi prav...

Pred njim je bila cesta, blata, široka, umazana. Okorni čvili so se mu pogrezali v blato in hlače je imel oškropljeno do kolen. Za hribom se je prikazoval zvonik. Nekoč je z radovednimi očmi gledal vanj in misli so mu blodile po tlakovanih ulicah, po velikih trgovinah, po izložbah, kjer diše slaščice, ki so vabljivo raztresene za steklom. V milih si je predstavljal v mestu vse, kar je najlepšega. A vselej, kadar je moral z očetom tja, ga je navdajal strah pred nečem tujim, neznanim. Spomnil se je... Nekoč je videl otroka, ki je pred trgovino s kruhom vlekpel mater za krilo in šepetal: — Mati, kruha! Videl je berača, ki je v razcapani obliki klečal na pločniku in z oteklimi očmi blodil po množici, ki je hitela mimo, kadar da bi ga ne bilo tam. Za njim je bila trgovina in v izložbenem oknu so vabilo slaščice... Videl je bogate kupce, ki so se prepričali na selimšču za nekaj dinarjev. Videl

Jože Prime:

Karakteristika

(Odlomek)

Ni še minilo štirinajst dni, edkar je Minka odšla na tečaj, in že se je vrnila. Po trgu so se razsirile govorice, da so jo izključili zato, ker je hodila v cerkev.

Nekega dne je šolski upravitelj, ki je bil obenem nekakšen odbornik v krajevnem ljudskem odboru, poklical Emila in k себ.

Upravitelj je bil že prileten, pameten mož. Navadno so ljudje, preden so se odločili za kaj važnejšega, vprašali njega za svet.

Tako jo je Emil vstopil, mu je ponudil stol:

— Sed!

Emil je sedel:

— Hyala.

Tudi upravitelj je sedel, pričkal cigareto in začel:

— Veš zakaj sem te poklical?

— Ne.

— Tudi približno ne?

— Tudi ne.

Upravitelj je potegnil dim, ga spustil skozi nos, nabral celo v gube in začel:

— Zaradi Minke sem te poklical. Pusti jo. Ona ni zate.

Preveč lahkomislna je.

Emil je molčal. Vedel je, da je ne mogel nikoli pustiti. Preveč sta dala drug drugemu in preveč sta drug drugemu vzela, da bi se lahko tako mirno ločila.

Upravitelj je vedel, kaj se dogaja v Emili, zato je nadaljeval:

— Njena karakteristika ne pove nič dobrega.

— Pustite karakteristiko. Karakteristike pišejo ljudje, a vsak človek je dober, dokler ga ljudje ne pokvarijo.

— Pusti filozofiranje. Minka ni dekla, kakršno zasluži ti.

Emil je čutil Minko kot del sebe. Govoriti grdo o njej, bi se mu zdelo prav tako, kakor da bi obrekovali njega.

— Vseeno jo imam rad! —

Upravitelj pa je rezal vse globlje:

— Ljudje govorijo, da so jo vrgli zato, ker je hodila v cerkev. Toda to ne drži!

... že drugi dan po prihodu v mesto je navezala stike z nekim moškim in se stestajala z njim tudi v času, določenem za učenje...

Emil je vrgel list papirja po mizi in zbežal skozi vrata. Bežal je in si vstrelil v glavo:

— Ne! Saj ni mogoč! Minka ni takal! Nekjaj pa je govoril v njem!

— Taka je! To je resnica! Ti je nisi nikoli poznal, sicer pa sam veš, da upravitelj nikoli ne laže.

Takrat je Emil prvič zasumil, da Minka laže, takrat je začutil, da se je v njuni ljubezni prvič nekaj zamajalo, takrat je šla prva, komaj vidna senca preko njune ljubezni.

V zadnjem številki Dolenjskega študenta sem se Vam predstavil kot strokovnjak za vreme. Danes pa Vam bom predaval o enem najbolj žalostnih področjih kulturnega življenja. Moguće porečete, ko boste prebrali naslov: »Ta človek pa mora biti univerzalen!« Res radi bi ga spoznati. Priznam sicer, da mi takšno Vaše misljenje laska, čeprav nisem ravno tako univerzalen, kot si mogoče vi mislite. Večina ljudi mi namreč pravi, da sem tečen. Vidite in tudi jaz sem prepričan, da je to čista resnica. Pa pustimo to, dovolite mi reje, da Vam pričnem razlagati na dolgo in široko.

— Poemija! Bedast naslov! miratne nejevoljno. Dragi brate, je pa tako. Torej najvažnejši pri poeziji je pesnik s svojimi pesmimi (če z njimi prodre seveda). Veste ob takšnem učenem razglabljivanju, mi spomin vedno zadeva v moja prva pesniška leta, ko sem pisal in sanjal ter bil do učenj zanjubljen. Pisal sem pesmi z veselim upom, da se bo arce, v katerega sem se zaletaval, jačajo na Pegava, odprlo in sanjal blažene sanje, da me bodo kar na lepem — kdaj in kako, s tem si nisem bell glave — odker. Potem naj bi se predeli dnevi ljubezni in slave. Samo, na žalost, se je zadeva končala drugače, deva mojih sanj

je naredila »partijo« in mi po-kazala hrbot, slava me pa je da danes ni našla, tako da sem se danes čisto navaden neslavnen državljан.

Pesnik je pri naš kot listja in trave. No pa to naj bi se bilo, saj pravi ljudstvo, da se tudi iz kupa plev nabere nekaj zrnatja. Torej pesniki so, to je neizpodobljeno kulturno-zgodovinsko dejstvo. Videle obstajajo pa tudi ameri pesništva in teh je skoraj več kot pesnikov. Naj Vam namreč nekaj najvažnejših, ki so se razvile po osvojibitvi: socialistični realizem, neorealizem, subrealizem, kubizem, futurizem itd. Nikar no, ne jamrajte, da Vam bo razneslo glavo, saj ne na polovici nismo. Zdaj pride na vrsto še papir. Zaradi pomankanja je-tega, Vamo lahko zavrnijojo Vašo pesem (to je popolnoma razumljivo, ker se papir uporablja danes že za marsik, največ pa za tiskanje obravcev).

Pozabiti na smemo na urednika. Ta je v poeziji zelo zelo važen činitelj. Nikar mu ne nosi svojih umotvorov pred kreativno očjo v ponedeljek okou prvega! Najbolje je, če stopis preden v sredo ali četrtek, ko je prvi teden meseca že mini. Uredniki so meni in tudi verjetno vsem ostalim začetnikom prispevali že marsikatesko težko

uro. Napišeš pesem, jo opisš, kot se strokovno reče, jo prečitaš enkrat, dvakrat, predno greš spet in zjutraj, ko vstanesh in se vzhici izprasuješ: »Divotai! Kaj sem to reja jaz sestavil? Opajaš se, okoli srca se ti topijo zadnje rezerve ogljikovih hidratov. Pozabiš, da je v sobi mrzlo, da si lačen, da ni več cigaret in da si pred nekaj minutami pokadil zadnjo, iz preostalih črkov zvito cigareto Moravo. Na kratko, tiste trenutke, ko se opajaš ob svojem novem umotvoru zaplašaš na elizske poljane, kjer nini trafik, ne želodevi k kralju, kler niti ne sanjajo o oštarijih; kaj je stanovanjski problem, o tem pa se jim Še sanja ne.

Nenadoma te pa v lepem razpoloženju prebode kar kralj milijenika pri cestoprometnem preniku misel: »Urednik! Dein, urenik... Jaz osobno jih delam v visokih, »sladkih« in »zaploskih«.

No na nadaljujmo tam, kjer smo prenehali. Poln poguma se budi: Uspel bom, saj moram uspeti! Jutri stopim pred urednika in mu predam. Toda, ko

je debelega moža s kuščno, kačo je kukal iz lesene hišice in kričal: — Vroči kostanj, kupitelj! Iz tistih umazanih rok je ponujal kostanj. Videl je, da in mesto je bilo zanj polno gridih, režečih se obrazov, ki so ga zasmehovali, ko je hodil siromašen in ubog mimo razkošnih izložb s pisanim blagom.

Stopil je k vratom, Nasproti mu je prišla ženska, dobrodušna metštarica, pokrita z majhnim modnim klobučkom in svilenim dežnikom v rokah. Pred Jožetom se je ustivala: — Saj ni bilo tako hudo, malo. Pobožala ga je po lasteh: — Jóčes! Saj zdaj ne bo več bolelo! Jože ni dvignil glave, same v tlu je gledal in solze so mu drsele na ponošeni suknič. Pred seboj je videl številke, mater, dolgo, blato cesto, snejoče obrazy. Prijet je se za ogroj ob stopnicami in šel na cesto. Zunaj je deževalo. Po pločnikih se je prerivala množica in zdelo se mu je, kakor bi nekdo venomer šepetal: Pet in trideset, samo pet in trideset...

XXXX

V čakalnicu je bilo že prazno, ko je vstopil. Ni upalести, Zdelo se mu je, da bi zamašal lepe, belo barvane stole s svojo poti umazano obliko. Stopil je v kot in čakal. Vse je bilo tih, le iz ordinacijske sobe se je zdaj pozdaj zaslišalo žvenketanje instrumentov, ki jih je pripravljala sestra. Jože je poslušal in tesno mu je bilo ob misli, kako bo, ko se sedel na stol ob oknu, odprl usta in... bolelo bo, to je vedel dobro, toda mati je rekla, da bo potem bolje. Pa, saj mu je bilo že — dvanajst let.

Dolgo je čakal sam. Polago-ma pa so začeli prihajati ljudje. Bill so lepo občenili.

Se nikoli ni bil zdravniku. Nekoč mu je mati pravila,

kako je tam. Sedaj ni bil več radoveden, želel si je samo čimprej od tod, čeprav bi moral prej hudo trpeti.

Ni prišel prvi na vrsto, pa tudi drugi in tretji ne. Menil je, da so pozabili nanj. Pomaknil se je do vrata in smuknil v sobo, ko je sestra odprla vrata.

— Izpušlj? je vprašal zdravnik, ki si je pravkar umival roke. Jože mu je z jecljajočim glasom potrdil.

— Plačati boš moral, fanti! Pet in trideset, brez injekcij! se je zasmejal debelast zdravnik in ga premobil od nog do glave. Mrzlo ga je sprelelo, ko je pomisli, da ima pre-

število obleko, kar je njeni temi-

nini glavi dajalo še posebni pou-

darek.

Gradnika pa ni prevzela samo njena lepota, ampak ga je pre-tresla tudi njena prezbrednja smrt. Jeseni leta 1911 ali spomladi 1912 je Šia Marija s svojim bratrancem in tovarisko, s katerim sta skupaj delali pri Gabrščku, na Svetlo goro pri Gorici. Popoldne, ko so se vracači, so si vsi trije umivali noge v mrzli Soči in to je bilo za šibko Marijo dovolj. Začela je bolehati in od junija do novembra je že moralna na bolezniški do-pust. Po novembру 1912 je spet stopila v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno usodo. Slednji se je spet vrnila v Gorico, v službo, vendar ne za dolgo. Zdravnik ji je spet svestoval, naj gre na deželo, kjer bo dober zrak in domača hranina. Ko je bila zunaj mesta, je bila sicer pri znanih ljudeh, toda Marija kljub temu toči v plismu materi, da se dolgočasi in premislja svojo žalostno

Za napreddek in razvoj črnomaljske občine

Po reorganizaciji in teritorialnih spremembah državne uprave je za mnoge občine nastalo pereče vprašanje, kako z lastnimi silami »voziti« naprej. Tudi Crnomelj spada med take občine. Organizacijske spremembe so bile ravno v Crnomelju pogoste. Tu so začeli delovati naši prvi organi ljudske oblasti, razvijajo se od KLO vse do skrožja in nazaj s postopno reorganizacijo na sedanjih občinskih ljudskih odbor.

Desetletna doba socialistične graditve je dvignila Belo krajino iz zaostalosti in jo vključila v naš splošno gospodarski razvoj. Bela krajina je v marsičem spremenila svojo vnanje podobo. Širok investicijski program bivšega OLO Crnomelj se je odvijal pretežno v črnomaljskem bazenu en sedanja reorganizacija je zatekla mnoga podjetja in ustanove v stanju investicijske gradnje, ko še ne morejo dajati družbenega prispevka. Največ takih odprtih

vprašanj je ostalo prav v sedanji črnomaljski občini.

Najbolj pereče vprašanje črnomaljske občine je vsekakor izgradnja vodovoda. Crnomelj, ki se je zadnjih leta močno razvil, je brez pitne vode. Pozabiti ne smemo, da je tudi tovarna »Belsad« živiljenjsko povezana s pitno vodo. Vodovod v Bell krajini je začel graditi že bivši OLO. Za črnomaljski vodovod je doslej porabiljenih 75 milijonov dinarjev (nakup potrebnega materiala, glavno zajetje pri Doblišah in izkop za cevi do Crnomelja). O tej gradnji so veliko razpravljali delovni kolektivi v podjetjih in zbori volivcev. Ljudje so se zavezali, da bodo izdatno pomagali s prostovoljnimi deli pri izkopih in podobno. Za glavna dela bi bilo potrebnih še okoli 20 milijonov dinarjev investicij.

Druga važna naloga občine je elektrifikacija, saj je ostalo še 30 vasi in zaselkov, ki nimajo

Požar v Suhem krajini

15. novembra okoli osmih zvezd je nenadoma zapogre skedenj Staneta Zoreta v Selih pri Hrini. Kmalu se je vnel še zraven stojenj skedenj posetnika Martina Škufera. Ogenj je prvi opazil Ivan Škufer in ga skušal pogasiti, pa mu ni uspelo kot ne ostalim voščanom, ki so priheli na pomoč. Sele zdrženemu naporu gasilcev iz Hinj, Dvora in Ambra se je posredilo, da so razbesnen element omestil in prepredili, da se ni razširil po vasi. Požrtvovanim gasilcem, od katerih so bili prvi na mestu gasilci iz Hinj, se morajo voščani Sel zahvaliti, da

Janez Ormanej

Tečaj v Kočevju

O razgibani dejavnosti v Kočevju prakajo tudi tečaji za žene in dekleta, ki so kar trije: kuhanjski prikrojevalni in tečaj za ročna dela. Tečaji so se začeli 7. novembra in jih obiskuje 46 žena in deklet. Kuhanjski tečaj je vsak dan enkrat dopoldne, drugič zvečer, prikrojevalni tečaj in tečaj za ročna dela pa sta vsak drugi večer. Poučujejo strokovne moći in tečajnice so zelo zadovoljne.

I. J.

Predgrad ob Kolpi

Pred dnevi so končno prispele črpalki za poljanski vodovod. Na izviru v Dolu so jih že prilegli nameščati. Ves kaže, da bo voda vendar kmalu stekla po cevih do glavnega zbiralnika pri Kovači vasi.

Vse bralce, sodelavce tiska in radia, dopisnike in vse, ki jim je pri sreči rast tiska in radia, obveščamo, da je v prodaji le še nekaj številk

NOVINARJA

Pohištvo z nakupom!

Vse, ki se žele naročiti na mesečnik »Novinar«, obvezamo, da je letna naročnina 240 din. Naročino sprejemajo Novinarsko društvo Slovenije, Gospodska ulica 12, telefon štev. 22-215 ali podružnica Novinarskega društva v Novem mestu (uredništvo »Dolenjski lista«).

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Nogometna tekmovalna v Kočevju

Nogometna ekipo kočevskega partizana igra v prvenstvu

L. razreda

V II. razredu. Po začetku tekmovalja so dosegli drugo mesto in si tako pridobili pravico nastopa v višjem razredu. V jesenskem delu so začeli tekmovali v I. razredu Ljubljanske nogometne poduzeve. V tem razredu se srečujejo z elitenjimi ekipo. Te ekipo so v zasedbi Partizana izvajale v tehniki, zato je Partizan vložil vse silo in se povzpelo v vrh. Od dvanajstih ekipo je trenutno na prvem mestu. Uspetitev, morenost in odred in Ljubljana. B nastopata izven konkurenčnosti. Z dobro voljo in treningom bodo naši nogometniki dosegli svoj cilj v nadaljnem tekmovaljanju.

Poleg pionirjev in članov nastopajo v prvenstvenem tekmovaljanju tudi mladiči.

Člani so lanskot leta tekmovali

Zimsko delo pri novomeškem PARTIZANU

Ce je bilo mesto, da je po končani zvezni in republiški odborški ligi »Sportno življenje« v Novem mestu popolnoma zamrzo, ki bil v vedki zmoto. Sportniki so

se namreč prinesli v televodnico, kjer delajo družbo televodnico pri novih rednih vadbi. Hvalevadno je, da vadijo prav vsi oddelki, obenem pa se pripravljajo na ab-

lektike; vmes so izrazito parizetske vasi, ki potrebljivo čakajo te pridobitev našega socialističnega razvoja. Ponekod imajo že drogove in drugi materiali.

Stanovanjsko vprašanje tudi nujno terja rešitve. Crnomelj je našel prvo vojno več kot za polovico prebivalstva, gradnja stanovanj pa ni dosegla gradnje tega razvoja, čeprav hitro napreduje, tako v državnem in privatem sektorju. Med objekti, ki se gradijo, je najnujnejša šola na Vinici; ta je v zaključni fazi in jo treba dograditi.

Gospodarska osnova za uspešni razvoj občine je predvsem življenja industrija – rudnik Kačiščica, Belsad, Zelezolivarna ter druga podjetja in delavcev, ki zaposlujejo 1700 delavcev.

Precej let je že minilo, toda nasi ljudje še niso pozabili leta 1941, ne klanja, ropanja in požiganja fašističnih krovov. Le redkim izrodom je divljačo očupatorja in domačih izdajalcev tako prijalo, da jih ugaja še danes.

Med takimi je Marija Kump iz Obrba štev. 8. pri Crnomelju. Kar ne more in ne more pozabiti, da je imela brata, zagrinjenega belogradista. Naša demokratična ureditev ji ne ugaja, čeprav se ji godi veliki bolje kakor pred vno. Z možem in petimi otroki živi na 8 ha velikem posestvu v dolki rodovitem predelu Belo krajine. Imata stanovanjsko in gospodarsko poslopje in rodovi vsaj po glav govorje vitez.

V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa so na prisilnem delu.«

Zaločno, toda resnično je, da Marija Kump noč poznata goria, ki so ga naši narodi preprečili pod okupatorji in domačimi izdajalcimi, da pozna to trpljenje njen stric v Ameriki, ki pravzaprav vele to, kar je bilo o nas v tankajšnjih časih. Takole je je pisal v paketu, ki ga je na njeno večno zaražanje poslal:

»V Ameriki ima stricu. Temu je pisala pismo, v katerem zatrjuje, da je bilo »pri nas lepše življenje« med okupacijo, kar je pa zdaleč. Pisala mu je, da so pri nas v raznih odborih nekdanji hlapci in čredniki, prejšnji izobraženci pa

TREBNJE

ČESTITA ZA 29. NOVEMBER — DAN REPUBLIKE — IN ŽELI VSEM DELOVNIM LJUDEM NOVIH USPEHOV PRI NADALJNJI GRADITVI SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
TRGOVSKO PODJETJE s poslovalnicami
KMETIJSKA ZADRUGA s poslovalnicami
CEVLJARSKO PODJETJE
Zidarsko podjetje REMONT
MIZARSKO PODJETJE

OBČINSKI ODBOR SZDL
IN OSTALE ORGANIZACIJE
KINO TREBNJE
KROJAŠKO PODJETJE
PEKARIJA
LEKARNA TREBNJE

Ob 29. novembra — DNEVU REPUBLIKE — čestitajo vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem

TRGOVSKA PODJETJA V KOČEVJU

Trgovina PREHRANA
Trgovina TEKSTIL
Trgovina ŽELEZNINA
Trgovina PRESKRBA RUDARJEV
Trgovina SPECERIJA
Trgovina MANUFAKTURA
Trgovina OBUTEV

Trgovina OSKRBA
Trgovina POTROŠNIK
Trgovina HRANA
KNJIGARNA IN PAPIRNICA
Trgovina PRESKRBA
Trgovina GALANTERIJA
Trgovina STARA CERKEV

KNJIGOVODSKI CENTER KOČEVJE

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR ČRNOSELJ

ČESTITA K DNEVU REPUBLIKE VSEM DELOVNIM LJUDEM PO VSEJ DOMOVINI!

KOLEKTIV OPEKAŠNE PRELESJE

ČESTITA DELOVNEMU LJUDSTVU OB DNEVU REPUBLIKE!

Izdelujemo zidno opeko po najnižji ceni v novomeškem okraju.

TOVARNA PLEHENIN IN ZAVES

Belokranjka
ČRNOSELJ — METLIKA

ČESTITA K PRAZNIKU DNEVA REPUBLIKE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM!

Občinski ljudski odbor Kočevje

ČESTITA ZA 29. NOVEMBER VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN PREBIVALCEM OBČINE IN JIM ŽELI SE MNOGO USPEHOV PRI NADALJNJEM DELUI

UPRAVNI ODBOR IN DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA POSESTVA

DOB'

čestitata vsem državljanom ob Dnevu republike in jim želite še nadaljnji uspehov pri delu.

Ob Dnevu republike čestitajo vsemu delovnemu ljudstvu Žužemberška podjetja:

ZIDARSKO PODJETJE „REMONT“

CEVLJARSKO PODJETJE „KRUPON“

KINO „Zužemberk“

Splošno trgovsko podjetje

Semič

čestita ob Dnevu republike vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem!
Prodajamo vse vrste potrošnega blaga po konkurenčnih cenah!

S POSLOVALNICAMI:
SEMIC
ČRMOŠNJICE
POSTAJA

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

Šentjernej

ČESTITA VSEM OBČANOM K DNEVU REPUBLIKE IN JIM ŽELI OBILIO USPEHOV V NOVI OBČINI!

NAJ ZIVJO POBUDNIKI NARODNOOSVODILNE BORBE, KI SO UTIRALI POT DANAŠNJIM ZMAGAM IN UGLEDU SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

Kostanjevica - Podboče

in organizacije: SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNEGA LJUDSTVA, ZVEZA KOMUNISTOV, ZVEZA BORCEV in LJUDSKA MLADINA

čestitajo vsem občanom in vsemu delovnemu ljudstvu k Dnevu republike in jim želijo še nadaljnji uspehov pri graditvi naše socialistične domovine!

INDUSTRIJA CEVLJEV

»BOR«
DOLENJSKE TOPLICE

čestita vsem delovnim ljudem k Dnevu republike! Izdelujemo najboljšo moško, žensko, deško, dekliško in otroško obutev po konkurenčnih cenah!

Kolektiv
TRGOVSKEGA PODJETJA

„Potrošnik“

iz ČRNOSELJA

čestita za Dan republike svojim odjemalcem in želi vsem državljanom FLRJ novih zmag nadaljnji graditvi naše domovine!

Ob dnevu republike čestita kolektiv
KMETIJSKE ZADRUGE
ŠENTRUPERT
vsem odjemalcem in dobaviteljem!

OB NAJVEČJEM PRAZNIKU NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM

SPLOŠNO TRGOVINSKO PODJETJE ČRNOSELJ

Ob Dnevu republike pošiljamo borbene pozdrave in iskrene čestitke!

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR KOČEVJE

in

OKRAJNI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA KOČEVJE

UPRAVNI ODBOR

KMETIJSKE ZADRUGE VELIKA LOKA

čestita vsem svojim članom in ostalim delovnim ljudem k DNEVU REPUBLIKE!

VSE ZA DVIG KMETIJSTVA!

UPRAVNI ODBOR

KMETIJSKE ZADRUGE DVOR

čestita vsem državljanom ob Dnevu republike, posebno pa vsem nabiralcem gozdnih sadežev in ostalih pridelkov in se še nadaja priporoča!

K dnevu republike čestitamo vsem občanom

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR MIRNA
OBČINSKI ODBOR SZDL
Upravni odbor Destilacija alkoholnih pijač »DANA«
Uprava podjetja »REMONT«
KMETIJSKA ZADRUGA MIRNA

MIRNE

NAJ ZIVJO VSI BORCI IN AKTIVISTI NARODNOOSVODILNEGA GIBANJA! NAJ ZIVJO POBUDNIKI NOB IN VSI GRADITELJI SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE!

DOLENJSKA LESNA INDUSTRIJA NOVO MESTO

s svojimi obrati: žago in parketarno v Straži in z galanterijskim obratom v Novem mestu, nudi vsem svojim cenjenim odjemalcem vse vrste rezanega lesa, hrastov in bukov parket, lamel parket in zaboje. Odkupuje vse vrste hladovine, bukove in hrastove frize po dnevnih cenah. — Za vsa pojasnila se obračajte na komercialni oddelek v Novem mestu, telefon 109.

Delavski svet podjetja čestita k 29. novembra vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem in vsem delovnim kolktivom!

Čestitamo vsem delovnim kolektivom in našim strankam k Prazniku republike — 29. novembru!

TOVORNI IN AVTOBUSNI PROMET
»GORJANCI« - Novo mesto

DELOVNI KOLEKTIV

MIZARSKA DELAVNICA SEMIČ

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ob Dnevu republike!

Izdelujemo šolsko, kuhinjsko, sobno in stavbo pohištvo solidno in po nizkih cenah.

Ob obletnici rojstva nove Jugoslavije čestita vsem delovnim kolektivom, poslovnim znancem in prijateljem

KOLEKTIV PODJETJA

ELEKTRO NOVO MESTO

Cetekomunikacije

Industrijsko podjetje za elektrovezze LJUBLJANA-PRŽANJ

Obrat SEMIČ — Obrat ŠENTJERNEJ

PROIZVAJAMO RADIO ELEMENTE, UPORE, POTENCIOMETRE IN KONDENZATORJE.

Ob Dnevu republike čestitamo vsem državljanom z željo, da bi napredovala naša socialistična graditev do končne zmage!

NOVOLES

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

Kremen

Novo mesto

★

čestita k Dnevu republike — 29. novembra, vsem poslovnim prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu socialistične Jugoslavije.

CLANI KMETIJSKE ZADRUGE V STRAŽI

čestitajo k Dnevu republike vsem delovnim kolektivom in vsem zadružam.

Vsem strankam in vsemu prebivalstvu Dolenjske čestitamo k Dnevu republike!

Kolodvorska restavracija NOVO MESTO

GOSTOM NUDIMO USLUGE PO NAJNIZJIH CENAH!

Vsem državljanom naše socialistične domovine, poslovnim prijateljem in strankam čestitamo k DNEVU REPUBLIKE!

„GOSAD“ LJUBLJANA

Naj živijo pobudniki vsejudskega upora, borce smagoslavne narodnoosvobodilne vojske jugoslovenskih narodov in vsi graditelji socialistične Jugoslavije!

SKLADIŠČE NOVO MESTO

Mizarstvo, Mlekarna in Kmetijska zadruga PREKOPA

pošiljajo tople pozdrave k Dnevu republike vsem državljanom nove Jugoslavije.

CENJENIM STRANKAM SE PRIPOROČAMO!

TRGOVSKO PODJETJE ŽELEZNINA NOVO MESTO

nudi potrošnikom vse železninsko blago, gradbeni material, usnje, razstrelivo, lovskie potrebičine itd. po zmernih cenah.

Svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem čestita kolektiv podjetja k 29. novembру!

Podjetje za vzdrževanje prog NOVO MESTO

ČESTITA VSEM BORCEM IN DELOVNIM LJUDEM, GRADITELJEM SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE K PRAZNIKU 29. NOVEMBRA!

Kolektiv okrajne uprave za ceste v Novem mestu

se od srca veseli največjega praznika jugoslovenskih narodov ter iskreno čestita vsem cestarjem, poslovnim prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu k DNEVU REPUBLIKE!

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — PRAZNIK NARODOV FLRJ!

Vsem odjemalcem, poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem čestita k največjemu prazniku socialistične Jugoslavije kolektiv podjetja

»PODGORJE«

MIZARSKA DELAVNICA

ŠENTJERNEJ

Ob Dnevu republike pozdravljamo vse graditelje socialistične domovine in želimo vsem delovnim ljudem in kolektivom novih uspehov!

UPRAVA ZA CESTE LRS TEHNIČNA SEKCIJA

Novo mesto

Okrajna združna zveza Novo mesto

s svojimi 43 zadrgami, tremi trgovskimi podjetji, z Agroservisom, Motomontažo, Mlekarne in s Kmetijskim posestvom Trška gora čestita ob Dnevu republike vsem delovnim ljudstvu zadružnikom, svojim poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudstvu naše domovine.

NAJ ŽIVI SOCIALISTIČNA JUGOSLAVIJA
POD TITOVIM VODSTVOM!

DELAVSKI SVET IN UPRAVNI ODBOR

Splošnega gradbenega podjetja

PIONIR NOVO MESTO

čestitata ob 29. novembra, Dnevu republike, vsemu delovnemu ljudstvu, vsem sorodnim podjetjem in članom kolektiva z željo, da dosežejo še večje delovne uspehe pri nadaljuji graditvi socialistične domovine!

TRGOVSKO PODJETJE »TOPLICE«

Dolenjske Toplice s svojimi trgovinami: »PRI VRELJCU«, »VRBAA« in »JELENDOL« čestita vsem cenjenim odjemalcem in vsem državljanom FLR Jugoslavije k DNEVU REPUBLIKE in se priporoča.

OBČINSKI KOMITE ZKS

in

OBČINSKI ODBOR SZDL ČRНОМЕЛЈ

CESTITATA K DNEVU REPUBLIKE VSEM DELOVNIM LJUDEM

GOSTINSKO PODJETJE ČRНОМЕЛЈ

čestita k Dnevu republike vsem delovnim ljudem naše domovine in se na dalje priporoča.

Vsem svojim članom, odjemalcem in dobaviteljem čestita k DNEVU REPUBLIKE upravni odbor

Kmetijske zadruge VELIKI GABER

KUPUJEMO VSE VRSTE POLJSKIH PRIDELKOV, GOZDNE SADEŽE, ZDRAVILNA ZELIŠČA IN VSE VRSTE LESA.

UPRAVNI ODBOR IN DELOVNI KOLEKTIV Kmetijske zadruge v DOBRNIČU

CESTITATA VSEM SVOJIM ČLANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM OB DNEVU REPUBLIKE!

OB ROJSTNEM DNEVU NASE SOCIALISTIČNE REPUBLIKE CESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM, KOLEKTIVOM IN ORGANIZACIJAM DOLENJSKE

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR NOVO MESTO

OKRAJNI KOMITE ZKS

OKRAJNI ODBOR SZDL

OKRAJNI KOMITE LMS

ODREZI!

—ANKETA—

Uredništvo »DOLENJSKEGA LISTA« prosi vse svoje
bralce, naj odgovorijo na naslednja vprašanja:

1. Vprašanje: KAJ STE PO POKLICU?

(Podarjajte vaš poklic)

Delavec — kmet — pisarniški uslužbenec — uslužbenec (v trgovini, prometu, gostinstvju in drugod) — uslužbenec z visokošolsko izobrazbo (akademski poklici) — pripadnik JLA in LM — dijak ali student — obrtnik — upokojenec — gospodinja — svobodni poklici — ali ostali poklici, ki tu niso navedeni.

2. Vprašanje: SPOL**MOŠKI**

(Neustrezno prečrpatje)

ZENSKI**3. Vprašanje: KOLIKO STE STARII?****POD 18 LET**

(Neustrezno prečrpatje)

NAD 18 LET**4. Vprašanje: KOLIKO OSEB PREBERE VAŠ IZVOD DOLENJSKEGA LISTA?**

Razen mene

SE 1 SE 2 SE 3 SE 4

(Neustrezno prečrpatje)

5. Vprašanje: ALI REDNO PREBIRATE DOLENJSKI LIST ALI SAMO VČASIH?**REDNO**

(Neustrezno prečrpatje)

VČASIH**6. Vprašanje: KAJ VAM JE BILO V NAŠEM LISTU NAJBOLJ VŠEC?**

(Lahko napišete samo eno stvar ali pa tudi več; n. pr.: članek, podlistki, partizanski spomini, fotografije, šale in pod.)

a) _____
b) _____
c) _____**7. Vprašanje: KAJ VAM JE BILO NAJMANJ VŠEC IN ZAKAJ?**

(Velja ista pripomba kot pri šestem vprašanju)

a) _____
b) _____
c) _____**8. Vprašanje: KAJ BI ŽELELI, DA BI NAŠ LIST OBJAVIL, OZIROMA ČESA SI ŽELITE VEČ?**

9. Vprašanje: OSTALE PRIPOMBE, NASVETI, KRITIKA IN PREDLOGI ZA DOLENJSKI LIST:

Ime in priimek: _____

Točen naslov: _____

Pošta: _____

ODREZI!

Prostovoljni delavci — delo Rdečega križa bo uspešno le tedaj, če ga izvedete in prenesete v življenje.

Ko letos, ob 50-letnici smrti slovenskega klasičnika Janeza Trdine, znova in poznejne prehrabimo njegove spise, vidimo, koliko umetniškega in narodopisnega bogastva, koliko bistromih opazanj in spoznanj skrivajo njegove pripovedke, bajke in povesti. Večina njih je posvečena prav dolejnemu človeku, vsemu njegovemu žitu in bitju, vsem njegovim vrlinam in slabostim, grebotačem, nadlogam, stiski, veseli in tegavosti. Kakor v čarodnjem zrcalu odseva iz Trdinovih spisov živa podoba Dolenjca v drugi polovici 19. stoletja. In na hvalo Trdini nam je dolenjski človek tudi v danasnjem času umiljevješ, kajti pisatelj je odkrije korenine in korinice njegovega bistra ter tia in okolje, iz katerih je rastel. Pokazati je je na roži in travi, žaljenju Dolenjcu. In prav tem skupnem pogodbovanju rož in trave je že tudi danes takoj priveden in dragosten. Iz treh spisov, ki so pravše izšli letos, izdanih je Okrajni odbor ljudskih pravic v Novem mestu pod naslovom ROZE IN TRNJE — smo za to številko izbrali veliko hvalejico. Kdo je Trdina zapel dolenjskim deklometom svoljega časa. To in ono se je tudi pri njeni žemljepremenu v tenu tričetrti stoletja, a Dolenjci plasal Trdina, ki je imel za ozajemovanje izreden dar in oko. V tem odiomiku so res omenjene le »roze« Dolenjk, pisal je po Trdina tudi o trnu...

POHVALNICA DOLENJSKIH DEKLET

Mislimo si tedaj mlado Dolenjko, srednjega stanu, kateri se ne godi ni preslabo pa tudi ne predobro, ki ima starje navadne slovenske krvi in pameti, in poglejmo, kakova je. Podoba nas bo v marsikaterem oziru zanimala in očarala. Truplo se ne odlikuje ne z gorenjsko velikostjo ne močjo — rajski majhno ko veliko. Ali kako čorasto in nerodno se drži medra gorenjka Mina proti vseki gorenjski Rezki! Dolenjka je živo srebro, urna, spremna, gibka, skočna, voljna, vsaka žilica

in čutnica izpoljuje svoj namen, razodeva ogenj in živiljenje. Debele košč, mesnatost, loj žilji na Gorenjku, kjer se nahaja takega blaga na izbiro. Na Dolenjku pa bo načel rudi tu pa tam, ali kakre redkot je in kakalo malo! Toleko več pa bo načel tu na nežnih oblik, tenkih črt, gospoških občkov, in obrazov, življenosti, vztrajnih kat-in vrote, dirkajoče krije. Glavo pokrovino deklomet je lasje, ne prav črni, še manj pa beli. Tu kar se pravi, kostanjasti... Tu di suš, francoski in laški kupci

so že izvedeli za krasne dolenjske žene in so jih jeli zadnjih pet let skupljavati. Veliko siromaštvo in skopost staršev je primorala že marsikatero, da se je znebila kajkaj svinjenega pokrivala svoje glavice, ali z nepopolno nevoljo so tirale od praga te trgovce vse druge dekllice, za noben denar na svetu se ne bi dale ostriči in osramotiti... Dolenjek ne diči tako mogočno čelo kakor srbske sestre, ali je zato bolj veselo, veselo, brezkrbo. Pod njimi se širijo goste, temne obrvi, »kao pojavice« bi rekel Srba, pod obrvimi pa svetini in bliskajo rosnata očesa: največja krasota dolenske device. Pod majhnim tunspastim noskom se nam smehlajo ljubezeniva, jašoda, večidel prav malo asteca, vredna, da se ljubilo in da se prosi za povračilo. Moja tetka lukaška je včasih govorila:

»Ta človek za gotovo rad piše,

kar ima take dolenske žnabke.

Vprašal sem jo, kaki so ti dolenski žnabki, pa mi je rekla, da

Uredništvo »Dolenjskega lista« razpisuje nagradno anketo, da bi spoznalo svoje bralce, njihove želje, kritiko lista in dobilo čimveč predlogov, kako si bralci zamišljajo nadaljnje izboljšanje časnika. Nagradne ankete se lahko udeleži vsak, kdor redno bere naš teknik. Potrebno je le, da izreže anketni odrezek na levi, izpolni vsa vprašanja, čitljivo napiše ime in pošte nato odrezek v pravilno frankirani kuverti na naslov: Uredništvo »Dolenjskega lista«, Novo mesto, poštni predel št. 33. - Na naslovno stran kuverte naj napiše v spodnji levi kot »NAGRADNA ANKETA«.

Premalo frankiranih ali nefrankiranih pisem ne bomo sprejemali. Novomeški udeleženci ankete lahko oddajo svoje odgovore tudi osebno v naše uredništvo.

ROK ZA ODDAJO ODGOVOROV JE DO VKLJUČNO PONEDELJKA, 12. DECEMBRA 1955

Razen anketnega odgovora ne vlagajte v kuverte nobenega drugega sporočila. - Podatki ankete bodo statistično obdelani in rezultati objavljeni v našem časniku.

Med udeležence ankete, ki bodo pravočasno poslali svoje odgovore, bomo z žrebanjem, ki ga bo opravila posebna komisija, razdelili

20 NAGRAD V SKUPNI VREDNOSTI 35.760 DIN**1. nagrada 15.000 din****2. nagrada 10.000 din****3. nagrada 5.000 din**

4. do 10. nagrada: enoletna naročnina na »Dolenjski list«

11. do 20. nagrada: polletna naročnina na »Dolenjski list«

UREDNIŠTVO »DOLENJSKEGA LISTA«

Kočevski medvedi in francoska okupacija

(Resnična zgoda iz prejšnjih dni)

Od leta 1809 do 1813 je bila Kranjska dežela pod francosko oblastjo. Marsal Marmont je bil vladar Kranjske. Imel je na Fužinah, uro pod Ljubljano, zverinjak, v katerem je za kratek čas redil divje živali. Zelel je imeti tudi mlade medvede. Njegova želja se je kmalu po Kranjskem razširila, kajti obečalo se je lepo dardlo tistemu, kateri bi mu takoj živali presekral.

V Ribnici se je oglasil srčen lovec z imenom Andrej L. Na gorah, ki obdajajo Ribniško dolino, znam mu je bil brigadi, v katerem je bila kosmata medvedka mladič skotila. Takoj sklene v družbi z drugim mladim lovecem iti po mladiče, poslušati, kaj bi bilo v brigoli, pa vse je bilo tisto. Andrej pa zaznamoval medvedke sledi na tleh in pravilno se plazita.

Vidiš sledi starke na tleh, žla

je z doma; zdaj pa le hitro na delo. Imej vrečo pripravljeno, jaz ti bodem dal mladič. Ti jih pa hitro in dobro zaveži; če boš pa silšč, da starda prihaja, postavši se pred vhod brigola in stvari, imat mojo v svojo puško, vsaka ima dve krogli, glej, da ne zgrešiš, drugače sva oba zgubljena.

Andrej se je prekrižal in po

trebuhi zvezel skozi ozko luknjo v brigol, kjer je bila grozna tema in strašna soparica. Ven-

dar je bil brigoli tako prostoren,

da je Andrej lehkovo na nogah stal. Grozna misel ga je pretresla, če bi se bil vendar le zmo-

žil, da se zaseveda tistova do potoka. Andrej in tovarš sta zdaj lože dihalo, ko je medvedka pri potoku za njima sled zgubila. Za sta imela upanje, da je boš vila, ali komaj pa je prišla lovca vrh gore, bila jim je starčka za petami. Ko so mislili materino tožbo začuli, postali so v vreči kakor besni in grozno vrščali. Andrej je imel komaj toliko časa, da je svojemu od straha trepetajočemu tovaršu zaklical, naj vrečo odvrže in na bližnje drevo zbeži, in že je bila starčka tu in vohala vrečo. Andrej se je vstopil kakoli tri deset korakov od nje za drevo in držal puški v rokah.

Strašno je bilo gledati medvedko, kako je vohala vrečo in preobražala vrečo in se trudila, da bi mladič iz vreče rešila. Rad pa je bila hitro osvobodila, pa se je bala, da ne bi ranila svojih mladičev, ki so zdaj bolj mirno gomazili, ko so cutili, da so v bližini materino. Kmalu bi se bil starček njen trud izplašil.

Kar naenkrat pa poči, da se je odmevalo daleč okrog po grapi. Andrej je bil medvedek, kar mladičev se daleč razlega in oba sva izgubljena, če starda pride.

Andrej pa je bil med tem v luknji srčnejši postal. Vgrabil je hotel se tretjega kosmatina. Ali zastonj ga je iskal, že je hotel po trebuhi zoper iz luknje se zmuzniti, ko zapazi na stani nad luknjo dve svetli piki. To ste bili očesi tretjega mladiča. Hitro ga zgrabil in premrejvalca. Komaj se je bil Andrej iz luknje izplazil in s svojimi tovarši sem urno proti domu popihal, že sta silščila od daleč zamoljek glas medvedke, ki je domu gredel, da že od daleč sluhila, da so ljudje v bližini njenega brigola. Andrej je nosil puško, tovarš je pa z vrečo za njim korakal. Sta sta kstarč hitro zojuje, da je posnelo po grabi navzdol do potoka, katerega sta prebredila in potem sopihala po gori na drugo stran. Kar začujeta grozno rjovenje medvedke. Žival je ravno bila došla v svoj brigol in zapazila rop svojih mladičev.

Kar je Andrej pričakoval, kmalu se je zgodilo. Medvedek je zasevedil, da je zasevedil. Vse, ki žele redno vsečeti dolenske novice in spremeljati napore naših delovnih kolektivov, kmetov in ljudske inteligence, vabi, da si naročijo Dolenjski list. Letna naročnina 480 din. Naslov: Uprava Dolenjskega lista, Novo mesto, poštni predel 33.

BRALCEM!

Vse, ki žele redno vsak teden zvedeti dolenske novice in spremeljati napore naših delovnih kolektivov, kmetov in ljudske inteligence, vabi, da si naročijo Dolenjski list. Letna naročnina 480 din. Naslov: Uprava Dolenjskega lista, Novo mesto, poštni predel 33.

izvrsto rediti prasce in goveda, une dobro kuhati, peči, živati, pesti, veste in vesti, če je smela le košček prilike se naučiti.

Ne more se tajiti, da je Dolenjka dostikrat lahkomiljena, ali morda ravno je pogostoma tako pogumna in celo predzra. Videl sem lov steklenega psa; možaki so bezali in vpli, da je treba postati po konjedra; dekleta so se jih smejele, gle po droge in polena in so besno žival počitile...

Meni se dopado Dolenjke najbolj zato, ker so tako naravnne: beseda, petje, smeh in jok jem gre od srca, strasti se ne skrivajo v globoki duši, ampak kipe in bruhajo na dan tako blage in tako hude kakšne so se razplodile v vreči hramu mladega srca. Jako nežna in lepa se mi je zdela tudi njenova ljubezen do cverčka, grlic in golobov. Rože si goje v lončkih in na vruči za hišo...

Dolenjka ne more prebiti brez tovarške. V samoti se je lotila strašen dolgčas, neizprosna očitost. Ce pride na kako veselico, izginejo kmalu te črne misli. Zalose in radost se vrste v njej takoj hitro kakor meseca aprila deč in sonce... Može se vse rade...

Janez Trdina med torzami in bujji

V prvem nadstropju še gori luč, torej me žena že čaka...

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*